Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 33 (8523). ● 15 февраль, 1985 йил ● ЖУМА ● Баҳоси 3 тийин.

24 ФЕВРАЛЬ — Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловлар куни

ЮКСАК ИШОНЧ

Республиканинг сайлов округларида сайловчиларнинг Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар билан учрашувлари юксак сиёсий активлик вазиятида ўтмоқда.

Учрашувларда сўзга чиқаётган жамоатчилик вакиллари ленинча миллий сиёсатнинг буюк ҳаётий кучи тўғрисида, мамлакатимиздаги чинакам халқ ҳокимияти тўғрисида гапириб, сайловчиларни сайлов куни коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари учун аҳиллик билан овоз беришга чақирмоқдалар. Сайловга тайёргарлик, деб уқтиришмоқда, нотиқлар, ўн биринчи беш йиллик якунловчи йили ва умуман беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун, КПСС XXVII съездини ва Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ кураши белгиси остида ўтмоқда.

Тошкент шаҳридаги 52-**Красноармейск** сайлов округининг сайловчилари Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони **Владимир Александрович Жонибеков** билан учрашдилар.

Депутатликка номзод кўрсатилган ишонч учун сайловчиларга қизғин миннатдорчилик изҳор қилди ва бу ишончни ўзимнинг бутун амалий ишим билан оқлайман, деб ваъда берди.

(ЎзТАГ).

АГИТАТОР ВА САЙЛОВЛАР

Шу кунларда мамлакатимизнинг ҳамма шаҳар ва районларида, қишлоқлар ва аҳоли турар-жойларида агитпунктлар ишлаб турибди. Доимий агитпунктлар билан бирга сайёр агитколлективлар, агитпоездлар ҳам сайловчилар хизматида. Агитаторларни узоқ яйловлар, отарлардаги чўпонлар даврасида ҳам, қор билан ўралган тоғ ораларида ҳам, баланд музликларда ҳам кўриш, уларнинг жонли сўзи, суҳбатларини эшитиш мумкин.

В. И. Ленин ташвиқотчи ва тарғиботчилар фаолиятига юксак баҳо бериб, улар бажарадиган ишни алоҳида қадрлар, ҳар бир агитатор Совет ҳокимиятининг тўла ҳуқуқли вакили бўлиши керак, деб таъкидлар эди. Шу маънода сайловолди агитацияси билан шуғулланаётган кишиларга жуда катта масъулият юкланган.

Республика Олий Совети ва маҳаллий Советларга бўлажак сайловларга тайёргарлик ҳал қилувчи, қизғин паллага кирган айни кунларда ҳамма ерда депутатликка номзодлар билан учрашувлар ўтмоқда. Агитаторларнинг иши якунловчи ва муҳим босқичда турибди. Ҳозир агитаторларимиз ҳар бир сайловчини депутатликка номзоднинг меҳнат ва ҳаёт йўли билан яқиндан таништиришлари, учрашувлар қандай ўтаётганлиги, уларга қандай наказлар берилаётганлигини аниқ билишлари керак.

Областимиздаги кўпгина агитколлективлар ўз вазифаларига чуқур масъулият билан ёндошиб, ижодий ишламоқдалар, агитпунктлардаги, омма орасидаги ҳар бир учрашувларни эсда қоларли, қизиқарли бўлишига ҳаракат қилмоқдалар. Сайловдан сайловгача юз берган улкан ўзгаришлар, депутатлар бажарган наказлар, уларнинг ишлари ҳақида ишонарли ҳикоя қилиб беришнинг хилма-хил формаларидан: экскурсиялар уюштириш, кинофильмлар кўрсатиш ва ҳоказолардан фойдаланмоқдалар.

Чирчиқ, Бекобод шаҳарлари, пойтахтимизнинг Фрунзе, Акмал Икромов районлари ва бошқа жойларда агитаторлар бригадалари микрорайонларга, кўча ва уйларга бириктиб қўйилган. Агитаторлар бажарадиган ишлар уларнинг ҳаёт тажрибаси, маълумоти, соҳаси, қизиқишларига қараб тақсимлаб берилган.

Кўп жойларда агитаторларнинг ҳозирги пайтда бажараётган ишлари сиртдан қараганда яхши кўринади: сайловчилар рўйхатини аниқлаш, аҳоли яшайдиган жойларга коллектив бўлиб бориш, агитпунктда, корхона, ташкилотнинг қизил бурчагида лекция, савол-жавоблар ўтказилаётган бўлади. Лекин бу хил тадбирлар неча марта ўтказилгани, қанча одам қатнашгани масаланинг бир томони, холос. Агитация ишига, агитаторлик фаолиятига ўтказилган тадбирлар, уларнинг сон кўрсаткичларига қараб тўғри ва мукаммал баҳо бериб бўлмайди. Масалан, Наримонов шаҳрида ўтказиб келинган маданий-оммавий тадбирлар сон жиҳатдан кишини қувонтиради. Лекин улар асосан лекциялар ўқишдан иборат бўлиб қолмоқда. Турли учрашувлар, илғорларни, ҳақиқий меҳнат кишисини шарафлашга бағишланган кечалар ўтказишга кам эътибор берилмоқда.

Албатта, агитация ишининг муваффақияти агитаторларга кўрсатилаётган ёрдам ва ғамхўрликка боғлиқ. Партия ташкилотлари, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, сайлов комиссиялари агитпункт учун қулай, яхши жиҳозланган бинолар ажратиб бериш билан кифояланиб қолмай оғзаки-сиёсий агитация ходимларини кўргазмали қуроллар, зарур адабиётлар билан ҳам тўла таъминлашлари керак. Агитаторлар учун энг сўнгги маълумотлар келтирилган лекция текстлари, махсус кутубхоначалар қўл келади.

Баъзи жойларда агитаторликка асосан мактаб ўқитувчилари, юқори синф ўқувчилари, студентлар жалб қилинган. Бу, албатта, сайловчиларнинг турли қатламлари ўртасида тўлақонли иш олиб бориш имконини бермайди. Агитация тадбирларини ўтказишга етарли тайёргарликка эга бўлган кишилар, раҳбар ходимлар, фан ва маданият арбоблари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлар, турли касб ва соҳа кишилари, мутахассислар жалб қилиниши керак.

Бу жиҳатдан Оққўрғон район маданият уйига жойлашган 9-сайлов участкаси агитпункти фаолияти диққатга сазовор. Бу ерда оддий ишчи З. Аҳмедова тикувчи Г. Эгамбердиева ва бошқа агитаторларни тез-тез кўриш мумкин. Уларнинг ғайрати, ташаббуси туфайли ёш сайловчилар билан қизиқарли ишлар олиб борилмоқда. Янгийўл районидаги 17-сайлов участкаси агитпункти ҳам биринчи марта овоз бераётганлар билан ишлашга алоҳида эътибор қилмоқда. Бу ерда ёш сайловчилар бурчаги ташкил қилинган. Ўн саккиз ёшга тўлган йигит-қизларнинг ҳар бири билан алоҳида суҳбатлар ўтказилиб, уларнинг ҳуқуқ ва бурчлари кенг тушунтириб берилмоқда. Бунда агитатор Малика Сафарова, Башорат Раимқулова, Марат Азимовлар актив жамоатчи эканликларини намойиш этмоқдалар.

Яқинда Ўрта Чирчиқ районида яхши тадбир ўтказилди. Қишловнинг масъулиятли палласида чорвадорларга маданий-маиший, медицина, савдо хизмати кўрсатиш графиги асосида агитпоездлар олис яйловлардаги чўпонлар ва уларнинг хонадонлари томон йўл олди. Тўрт машинадан иборат агитпоезд «Северний маяк» колхозига, Янгиқишлоқ, Қатортол ва бошқа қишлоқларга борди. Поезддаги кўчма амбулатория, иссиқ кийим-бошлар чўпонларнинг эҳтиёжи учун мўлжалланган эди. Шу куни бадиий ҳаваскорлар ҳам куй-қўшиқ ва рақслари билан чорвадорларга маданий хизмат кўрсатдилар.

Микрорайонлар, аҳоли истиқомат қиладиган маҳаллалар ва бошқа жойларда учрашувлар ўтказишнинг ўзи билангина шуғулланиш кифоя қилмайди, албатта. Турар-жойларни ободонлаштириш, жамоат тартибини сақлаш, ҳовлилар, спорт майдончаларини жиҳозлаш, қисқаси, юксак турмуш маданияти учун кураш ҳам агитаторлар учун суҳбат мавзулари бўлиши керак. Улар шу билан бирга ана шу хил ишларнинг бевосита ташаббускорлари, актив иштирокчилари бўлиб, аҳолини хайрли ишларга сафарбар этсалар, ташкилотчилик кўрсатсалар қандай яхши! Турли янги таклифлар, ҳаракатларни оммалаштириш, кенг тарғиб қилишда актив иштирок этиш ҳар бир агитатор учун жуда зарурдир.

Агитколлектив ва агитаторларнинг ташкилотчилик ишлари фақат буларгина эмас, «Совет ҳокимиятининг тўла ҳуқуқли вакили бўлиш» — сайлаб қўйилган органларга ва депутатларга уларнинг кундалик фаолиятларида ёрдам беришни, аҳолининг ишлаб чиқаришдан бошқа вақтдаги бутун ҳаёти билан қизиқишни ҳам тақозо этади.

Оммага партиянинг илҳомбахш сўзини етказиш — кишиларни фидокорона меҳнат қилишга, улкан вазифаларни бажаришга даъват этиш демакдир. Агитатор ва пропагандистнинг вазифаси — ҳар бир гражданнинг ҳуқуқ ва бурчлари бирлигини ҳар томонлама очиб беришдан, социалистик халқ ҳокимиятининг моҳияти, ленинча миллий сиёсатимиз тантанасини ёрқин кўрсатишдан иборатдир. Уларнинг ташвиқот ва тарғиботи конкрет фактлар, маҳаллий мисоллар асосида жонли, таъсирчан бўлиши керак. Агитаторлар меҳнаткаш омманинг фаровонлигини кўзлашдан иборат партиямизнинг олий мақсадини, ер юзида тинчликни сақлаш учун партия ва ҳукуматимиз амалга ошираётган катта амалий ишларни ишончли тарзда тушунтириб беришлари керак.

Айни кунларда оммавий-сиёсий тадбирларнинг ҳаммасини ишлаб чиқариш коллективлари, аҳоли истиқомат жойларига кўчириш керак. Шунда меҳнаткашларнинг барча қатламлари агитация ишлари билан қамраб олинган, партия сўзи, турмуш тарзимиз ҳақидаги ҳақиқат ҳар бир сайловчига етказилган бўлади.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети область шаҳарлари ўртасида саноат ва қурилиш бўйича социалистик мусобақанинг 1984 йил тўртинчи квартали якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи **Оҳангарон шаҳрига** (район партия комитетининг секретари К. И. Икромов, шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари Р. С. Эркабоев ўртоқлар) берилди. Мусобақа ғолиби бўлган бу шаҳар меҳнаткашлари саноат маҳсулотини реализация қилиш планини 100,5 процент, ишлаб чиқариш ҳажми бўйича 100,4 процент, асосий фондларни ишга тушириш топшириғини 139,6 процент, капитал маблағлар ўзлаштириш бўйича 116,3, маиший хизмат реализацияси ҳажми бўйича 100,5 процент қилиб бажардилар.

Байроқ Янгийўл шаҳридан олиб берилади.

Ангрен, Бекобод, Наримонов, Янгийўл шаҳарлари меҳнат коллективларининг 1984 йилнинг тўртинчи кварталида яхши ишлаганликлари қайд қилинди.

Шаҳар партия комитетлари, шаҳар ижроия комитетлари, бошланғич партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжаликлар раҳбарларига меҳнат коллективларининг куч-ғайратини 1985 йил ва умуман беш йиллик планини муддатидан илгари бажариш, Улуғ Ватан урушидаги Ғалабанинг 40 йиллигини, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигини ва КПССнинг навбатдаги XXVII съездини муносиб кутиб олишга сафарбар этиш таклиф қилинди.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети область шаҳарлари, районлари, бирлашмалари, корхоналарининг халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, ассортиментини кенгайтириш ва сифатини яхшилаш бўйича социалистик мусобақасининг 1984 йил тўртинчи квартали якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Оҳангарон шаҳрида** (район партия комитетининг секретари К. И. Икромов, шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари Р. С. Эркабоев, район комсомол комитети секретари Р. Абдукаримов ўртоқлар) қолдирилди. Шаҳар меҳнаткашлари халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш бўйича планнинг 108,4 процент ва зиммага олинган социалистик мажбуриятларнинг 7,1 баравар ошириб адо этилишини таъминладилар, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариши ўсишининг ҳаммасини меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминладилар.

Ўзбекистон Компартияси область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Ангрен керамика комбинатида** (завод директори Т. И. Исломов, партия комитети секретари С. А. Хожихонов, касаба союз комитетининг раиси А. М. Алиқулов, комсомол комитети секретари А. В. Кириченко ўртоқлар) қолдирилди. Корхона коллективи халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш планини 14,9 процент ошириб бажарди, маҳаллий хомашё ва материаллардан халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш планининг бажарилишини таъминлади, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ортишига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришди.

Ўзбекистон Компартияси область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Олмалиқ гўшт комбинатига** (комбинат директори Н. З. Ризқиев, партия комитети секретари Т. М. Морозова, касаба союз комитети раиси А. Алимова, комсомол комитети секретари С. М. Маматқулова ўртоқлар) берилди. Корхона коллективи аҳоли учун товарлар ишлаб чиқариш планини 127,5 процент қилиб бажарди, ҳар бир сўмлик иш ҳақи фонди ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришни 16,1 процент оширди, товарларнинг 1,3 процент ортишини таъминлади.

Байроқ Олмалиқ тикувчилик фабрикасидан олиб берилади.

Ангрен шаҳри, Коммунистик, Бўстонлиқ ва Калинин районлари корхоналарининг халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш бўйича яхши ишлаганликлари қайд этилди.

Олмалиқ, Янгийўл, Бекобод, Чирчиқ шаҳарлари, Орджоникидзе, Янгийўл ва Чиноз районларида халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, ассортиментини кенгайтириш ва сифатини яхшилаш учун социалистик мусобақа суст ташкил этилганлиги кўрсатиб ўтилди.

● **БУЮК Ғалабанинг 40 йиллиги нишонланадиган қутлуғ кунга қадар ўн биринчи беш йиллик топшириқларини бажаришга аҳд қилган Чирчиқ трансформатор заводининг Муса Исмоилов бошчилик қилаётган бригада коллективи топшириқларни 130 процентга етказиб бажармоқда. Шу туфайли ҳам бу коллектив ишчилари графикдан илгарилаб кетишган.**

Бригада сардори М. Исмоилов эса ҳар ишда бошқаларга намуна бўлмоқда. Суратда: бригада етакчиси М. Исмоилов.

В. Сироткин фотоси.

КЎЧАТЛАР ЕТИЛИБ ҚОЛДИ

ТОШКЕНТ районидаги «Ленинград» совхозининг парник хўжалигида иш қизғин. Сара кўчат — мўл ҳосил гарови, дейишади. Буни яхши билган парник хўжалиги ишчилари 1,2 гектар ерда турли хилдаги эртаги сабзавот кўчатларини етиштиришмоқда. 90 сотих ердаги эртаги карам кўчатлари аллақачон яйратиб қўйилган. Бу кўчатларни февраль ойининг охирида очиқ майдонларга бемалол экса бўлади.

— Совхозимизда йилдан-йилга эртаги сабзавот маҳсулотлари етиштиришга катта эътибор берилмоқда, — дейди парник хўжалиги бошлиғи Аҳмад Жабборов. — Бу бизга мўмай даромад ҳам келтирмоқда. Масалан, илгарилари фақатгина эртаги карам экилган бўлса, бу йил помидор, бақлажон, болгар қалампири ҳам етиштириш мўлжалланмоқда.

Парник хўжалигининг Рихсибой Қурбонов, Рустамали Назаров, Ҳабиба Аҳмадалиева, Гулчеҳра Нуралиева сингари тажрибали кўчатчилари ҳар бир агротехник тадбирни ўз вақтида сифатли ўтказмоқдалар.

Т. ДЎСОНОВ.

ДАЛАГА ЧИҚДИЛАР

ҒАЛАБА районидаги «Победа» колхозида Григорий Ким бошчилик қилаётган бригадани илғорлар сафида тилга олишади. Бу бежиз эмас. Коллектив деҳқонлари йилдан-йилга пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиб келишмоқда. Биргина 1984 йилда 94 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 36,3 центнер ўрнига 48 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Давлатга 457,3 тонна пахта сотилди. Энг қувончлиси, бу ҳосилнинг асосий қисми биринчи сортга қабул қилинди.

— Меҳнат қилган ҳамма соҳада ҳам муваффақиятга эришади, — дейди бригадир. — Бизнинг бригадамиз аъзолари мўл ҳосил етиштириш билан бирга мўмай даромад ҳам қилдилар. Беш йилликнинг якунловчи йилидаги марраларимиз янада улкан. Ҳосилдорликни гектар бошига 50 центнерга етказмоқчимиз.

Бригадада сўз билан иш бир. Ваъда беришдами, унинг уддасидан чиқиш учун астойдил меҳнат қилишади. Айни кунларда бу ерда бўлсангиз коллективнинг ҳар бир аъзоси юксак унум билан меҳнат қилаётганлигини кўрасиз. Уларга бириктирилган техникалар аллақачон сифатли ремонтдан чиқариб қўйилган. Шу кунларда далага ўғит чиқариш, ерни экишга тайёрлаш, ариқ-зовурларни тозалаш каби ишлар ҳам сифатли бажарилмоқда.

О. СЎПИХОНОВ.

ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

Бутун республикамизда бўлгани каби областимизда ҳам бугун ўтказиладиган ягона сиёсий куннинг мавзуси — социалистик демократия тантанасидир. У келаётган сайловларга тайёргарликнинг муҳим таркибий қисми бўлади. Совет кишилари сайловларни катта сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги руҳида, Коммунистик партия билан давлатимизнинг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватлаган ҳолда кутиб олаётирлар.

Бугун меҳнат коллективларида ва аҳоли турар-жойларида ўтказиладиган суҳбатларда сиёсий докладчилар чинакамига халқ ҳокимияти бўлган Советларнинг кўп қиррали фаолияти, уларнинг социалистик қурилишдаги роли ортиб бораётганлиги тўғрисида гапириб берадилар.

Айни пайтда ягона сиёсий кунда сайловчилар наказлари қандай бажарилаётганлиги, интизом ва тартибни мустаҳкамлаш, кадрларнинг топширилган иш учун масъулиятини ошириш учун қандай чоралар кўрилаётганлиги тўғрисида ҳам гап боради.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVI ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛМОҚДА?

ҚУРУҚ ГАПДАН АМАЛИЙ ИШГА ЎТИШ КЕРАК!

Янгийўл район Назарали Ниёзов номли колхозда чорва қишловини ўтказишдаги жиддий нуқсонлар ҳақида

Янгийўл районидаги Н. Ниёзов номли колхозда сўнгги йилларда чорвачилик оқсай бошлади. Тўғри, хўжаликда 1984 йилда давлатга гўшт, тухум сотиш планлари бажарилди. Лекин сут етиштириш камайиб кетди. Планда белгиланганидан 115 тонна сут кам сотилди. Ҳар бош сигирдан 3250 килограмм ўрнига 2484 килограммдан сут соғиб олинди, холос. Сутчиликнинг ўзидан ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилида 17 минг сўм зарар кўрилди. Хўжаликда қишлов даврида, айниқса, соғин сигирлар маҳсулдорлиги пасайиб кетди. Масалан, йил бошидан буён ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан давлатга тўрт тонна кам сут сотилди. Хўш, нега шундай бўляпти? Келинг, бунинг сабабларини биргалашиб аниқлашга ҳаракат қилиб кўрайлик.

Тажрибали, кўпни кўрган чорвадорлар сигирнинг сути — тилида дейишади. Бу гапнинг маъноси кенг. Ахир сигир еса сут беради-да. Афсуски, текширишлар Н. Ниёзов номли колхозда мана шу оддий ҳақиқатга амал қилинмаётганлигини кўрсатяпти. Чорванинг асоси бўлган ем-хашак етиштиришга бу ерда эътибор кам.

Масалан, 1984 йилда қишловга пландаги 2300 тонна ўрнига 1850 тонна дағал хашак жамғарилди. 2 минг тонна ўрнига 1800 тонна силос бостирилди. 600 тонна ўрнига 100 тонна лавлаги етиштирилди. 80 тонна ўрнига 50 тонна ўт уни ишлаб чиқарилди. Ҳозирги кунга келиб эса фермада бор-йўғи 80 тонна пичан, 650 тонна силос, 12 тонна ўт уни қолди. Ҳали қишлов тугашига камида 2,5 ой вақт бор. Бу ем-хашаклар қорамолларни қишдан соғлом ва беталафот олиб чиқиш учун етадими?

— Тўғри, колхозимизда ўтган йили мўлжалдагидан кам ем-хашак етиштирилди, — дейди бу саволга жавобан бош зоотехник Маъмур Турғунбоев. — Лекин, мен ҳисоблаб чиқдим. Мавжуд озуқалар қишловга бемалол етади.

Бош зоотехникнинг тузган рационлари билан танишамиз. Соғин сигирларга аралашма озуқадан ташқари фақат силос бериларкан. Пичан эса ёш бузоқларга ва бўғоз молларга едирилар экан. Тўғри, силос сигирлардаги сутни кўпайтиради. Лекин, сурункасига силос бераверган билан мўлжалдаги натижага эришиб бўладими? Сигирларга қиш даврида озуқа қанчалик хилма-хил ва тўйимли қилиб берилса, улар емишларни шунчалик иштаҳа билан истеъмол қилади. Ана шундагина улардан мўл ва серқаймоқ сут соғиб олиш мумкин. Бу масаланинг бир томони. Иккинчидан, ем-хашакнинг танқислиги туфайли сигирларга 10 килограмм озуқа бирлиги ҳисобида ем-хашак берилмоқда (бунинг ҳам ярмига яқинини силос ташкил этади). Бундай шароитда чорва моллар маҳсулдорлигини кўпайтириш эмас, балки бош сонини сақлаб қолиш асосий масала бўлиб қолмоқда.

Хўжаликда ем-хашак танқислигининг асосий сабаби озуқа экинлари ҳосилдорлигининг пастлигидир. Масалан, 1984 йилда ҳар гектар ердан 154 центнердан беда пичани олинди, холос. Маккажўхори ҳосилдорлиги 300 центнердан ошмади. Ҳосилдорлик нега бунчалик паст бўлди, деган саволимизга «Бизнинг ер шароитимизда бундан юқори ҳосил олиб бўлмайди,— деб жавоб берди колхоз раиси Фозил Мадалиев. — Бундан ташқари колхозимизда озуқа экинлари майдони эҳтиёжимизни қоплайдиган миқдордаги ем-хашак етиштириш учун камлик қилмоқда.

Эҳтимол раиснинг гаплари тўғридир. Лекин планлаштириш колхознинг ўзида ёмон йўлга қўйилган. Масалан, ўтган йили планда белгиланган 150 гектар ўрнига 120 гектар ерда беда, 8 гектар ўрнига 3 гектар ерда лавлаги етиштирилди. Агарда ана шу майдонларга ҳам озуқа экинлари экилганда, илғорлар тажрибаси асосида иш юритилганда, сўзсиз экинлар ҳосилдорлиги ошган бўларди, қўшимча кўплаб тонна ем-хашак жамғариларди.

Ахир Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида чорвачиликдаги, ем-хашак етиштиришдаги жиддий камчиликлар алоҳида кўрсатилиб, уларни тугатиш юзасидан конкрет чора-тадбирлар белгилаш қўйилган эди-ку. Бундан кўриниб турибдики, колхозда пленум қарорлари асосида тадбирлар ишлаб чиқилмаган экан-да! Агар колхоз раиси бу ҳақда илгарироқ ўйлаб, тегишли ташкилотларга ўз вақтида мурожаат қилганида бундай вазият юзага келмаган бўларди.

Гарчанд, бош зоотехник хашагимиз етади, деса-да, раҳбарлар ем-хашакнинг танқислигини сезиб туришибди. Ҳозиргача 50 тонна похол сотиб олинди. Умуман, бу хўжаликда четдан ем-хашак сотиб олиш одат тусига кириб қолган. 1983 йилда ҳам 250 тонна силос сотиб олинган экан. Шу ҳисобга маҳсулот таннархи ҳам қимматлашиб кетяпти. Масалан, бир центнер сут етиштириш учун пландаги 29 сўм ўрнига 32 сўм сарфланмоқда.

Колхозда сут етиштириш камайиб кетаётганлигининг сабаблари кўп. Булардан бири — соғин сигирлар бош сонининг камлигидир. Ҳозир фермада 264 бош сигир бўлгани ҳолда улардан атиги 181 боши соғилаётганлигини қандай баҳолаш мумкин?

— Сигирларимизнинг кўпи бўғоз, яқин кунлар ичида болалайди, — дейди М. Турғунбоев.

Афсуски, аҳвол бошқачароқ экан. 1984 йилда турли баҳоналар билан 37 бош сигир бракка чиққан. Бош зоотехникнинг изоҳ беришича, бу молларнинг 28 боши қари сигирлар бўлиб, бўрдоқига боқилаётган эмиш. Тўрт сигир мастит билан касалланган, 5 сигир эса бошқа сабабларга кўра ишдан чиққан. Агар айни кунларда турли сабабларга кўра соғилмаётган 83 бош сигирнинг ҳеч бўлмаса яна 40 боши соғилганда сут анча кўпайган бўларди.

Булардан кўриниб турибдики, колхозда ветеринария хизмати ёмон аҳволда.

Наслли мол — асл мол, — дейди халқимиз. Гарчанд бош зоотехник молларнинг асосий қисми қора-ола зотли деган бўлса-да, уларнинг кўпчилиги кам маҳсулли моллар билан чатишиб кетган. Хўжаликда моллар наслини яхшилашга жиддий киришилмаётир. Биринчидан, сунъий урчитиш пункти иши тўғри йўлга қўйилмаган. Осеменатор Сиддиқ Урушевнинг гапига қараганда қиш даврида пункт мутлақо ишламайди, Чунки, пунктнинг атрофлари очиқ, бу ерда сигирларни фақатгина ёз ойларидагина урчитиш мумкин.

Сиддиқ Урушевнинг берган маълумотига қараганда 1984 йилда область наслчилик корхонасидан 250 сигирни урчитишга мўлжалланган 500 сўмлик наслли буқалар уруғи сотиб олинган. Дафтарда қайд қилинишича, уруғларнинг деярли 90 проценти ишлатилган. Хўш, бунинг самараси қандай бўляпти? Афсуски, натижалар қувончли эмас. Колхозда ўтган йили ҳар юз бош сигирдан пландаги 80 ўрнига бор-йўғи 76 бошдан бузоқ олинган холос. Булардан кўриниб турибдики, хўжаликда селекция-наслчилик ишларига жиддий эътибор берилмаяпти. Сунъий урчитиш яхши ташкил этилмайди. Бунинг оқибатида кўплаб сигирлар қисир қолиб, бракка чиқиб кетяпти. Ҳозир ҳар бир сигирни авайлаб асраш керак. Ундан бир йилда битта соғлом бузоқ олинишини таъминлаш зарур. Сигирлар сафини наслчилик корхонасидан келтирилган уруғлардан фойдаланиб олинган зотли ғунажинлар ҳисобига тўлдириб борилса, айни муддао бўларди. Афсуски, колхозда бу имконият бой берилятпи.

Одамларга қаерда яхшироқ шароит яратилса, ана шу ерда ишда унум ва қўним бўлади. Фермада чорвадорларнинг дам олишлари учун яратилган шарт-шароит ҳам кўнгилдагидек эмас. Дам олиш хонаси яхши жиҳозланмаган, қизил бурчак совуқ. Баъзи инвентарлар етишмайди. Фермада иссиқ овқат мунтазам ташкил этилмаётир. Тўғри, бу ерда янги чорвадорлар уйи қурилмоқда. Раиснинг айтишича, бино май ойигача битиши керак. Лекин у битгунча қараб турмаслик, бор имкониятдан фойдаланиш, меҳнаткашларга зарур шароитни яратиб бериш лозим-ку!

Колхоз партия ташкилоти (секретари М. Ёқубов) ферма чорвадорлари билан ишлашга етарли эътибор бермаётган кўринади. Қишловнинг қандай ўтаётганлиги, фермадаги ишлар қандай ташкил этилаётганлиги таҳлил этилмайди. Шунинг учун бўлса керак, мусобақанинг таъсир кучи йўқ. Илғорлар тажрибасини оммалаштириш борасида ҳам конкрет ишлар қилинмаяпти. Фермада саккиз коммунист меҳнат қилишига қарамай, уларнинг авангардлик роли, ташаббускорлиги сезилмаяпти. Улар ўзларига топширилган вазифаларни номигагина бажаришяпти. Бўлмаса, айни кунларда сигирлар маҳсулдорлиги 5—6 литрга тушиб қолмасди. Қорамоллар ориқлаб кетмаган бўларди.

Колхозда чорвачиликнинг ана шундай ночор аҳволга тушиб қолишида район агросаноат бирлашмаси Совети ва бошқа мутасадди ташкилотлар раҳбарларининг ҳам айби бор. Улар хўжаликда чорва қишловига тайёргарлик ишларини, ем-хашак етиштиришнинг аҳволини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорларининг бажарилишини назорат қилишмаган. Ўз вақтида камчиликларни тугатишга қаратилган амалий чора-тадбирлар белгиланмаган. Хуллас, колхоз чорвадорлари 1984 йилда раҳбарлар, мутахассислар, озуқа етиштирувчиларнинг масъулиятсизлиги орқасида йўл қўйилган хатолар жабрини тортишяпти.

Олдинда қишловнинг энг масъулиятли даври турибди. Мавжуд озуқалардан тежаб-тергаб фойдаланиш, озуқа цехини тўла қувват билан ишлатишга эришиш, чорвадорларга унумли ишлаб, вақтида дам олишлари учун барча шарт-шароитларни яратиб бериш, баҳоналар, қуруқ гаплардан амалий ишга ўтиш керак!

Ф. МУҲИДДИНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

САҲИФА № 2 (74)

ТАЪЛИМ-ТАРБИЯ НАЗОРАТИМИЗДА

1984 йил январь ойида СССР халқ контроли комитетининг қарори билан республика олий ўқув юртлари ўртасида иккинчи бўлиб бизда халқ контроли комитети тузилган эди. Комитет составида ҳозир 16 та факультет ва 15 та кафедралараро группалар ҳамда 15 та пост фаол ишлаб турибди.

Уч минг нафардан кўпроқ халқ назоратчиларини бирлаштирган халқ контроли группа ва постлари ўз фаолиятини олий таълим мақсадларига мослаб ташкил этган.

Ҳозир университетнинг кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларида 20 мингдан ортиқ студент таҳсил кўрмоқда. 2,5 мингга яқин ўқитувчи ва ходим таълим-тарбия ишлари билан банд. Давлат университет учун ҳар йили 16 миллион сўмликдан зиёд маблағ сарфлаяпти. Ўқув лабораториялари, кафедралар ва кабинетлар Ватанимизда ишлаб чиқилган ва хорижий мамлакатлардан келтирилган энг замонавий, нодир аппаратуралар ва қимматбаҳо асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Хўш, улардан ўқув ва илмий-тадқиқот ишларида фойдаланиш самарадорлиги қандай бўляпти?

Бу масала назоратчиларнинг диққат марказида турибди. Ўтган йил ўрталарида бир қатор факультетларда қимматбаҳо асбоб-ускуналарни авайлаб сақлаш ва улардан фойдаланиш масаласи ўрганилди ва муҳокама этилди. Текшириш натижаси бўйича география факультети қуруқлик гидрологияси кафедрасининг мудири профессор А. Г. Глазиринга ҳамда амалий математика ва механика факультети коменданти Т. Азимовга ҳайфсан эълон қилинди, география факультети декани А. Расуловга ва геология факультети декани С. Нуртоевга танбеҳ берилди.

Комитетнинг навбатдаги мажлисларидан бирида профессор-ўқитувчилар состави ўртасида ўқув-педагогик иш соатлари қандай тақсимланаётганлиги кўриб чиқилди. Муҳокама олдидан текширув ўтказилди. Қатор факультет ва кафедралар ишидаги жиддий нуқсонлар аниқланди. Чунончи, чет эл адабиётшунослиги кафедрасида илмий даражаси бўлмаган айрим ўқитувчиларга планлаштирилган лекция соатларининг ўзи 400 соатдан ошиб кетган, ваҳоланки, кўпгина кафедраларда доцент ва профессорларнинг (масалан, ўзбек филологияси факультетининг айрим кафедраларида) лекция соатлари жуда оз. Ёки жамоатчилик ишлари олиб борганликлари учун

ТАҲЛИЛ ВА ТАКЛИФ

ўқув нагрузкасининг камайтириш ҳолларини олинг. Масалан, химия факультетида Советнинг илмий секретари, кечки бўлим бўйича декан муовини, давлат имтиҳон комиссияси секретарининг ҳар бирига умумий нагрузка 200—220 соат камайтирилган. Роман-герман филологияси факультети бўйича партбюро секретарига, ўқув ишлари, илмий ишлар ва ётоқхона бўйича декан муовинининг ҳар қайсисига нагрузка 100 соатдан камайтирилган. Физкультура кафедрасининг ўқитувчиси Гаврилов баскетбол командасининг аъзоси бўлгани учун умуман ўқув-педагогик нагрузкани бажармаган. Муҳокама бўйича университет ўқув ишлари бошлиғи А. В. Абдураҳимовга танбеҳ берилди. Шарқ, химия, роман-герман филологияси ҳамда ўзбек филологияси факультетларининг деканлари жиддий огоҳлантирилди.

Бир қатор ётоқхоналарга студентларнинг жойлаштирилиши ва улар учун яратилган моддий-маиший шароит ҳам текширилди. Муҳокама жиддий бўлди. 91-ётоқхона коменданти В. В. Тимершина вазифасидан четлаштирилди. 2-ётоқхона коменданти Р. Мелиевга, рус филологияси факультетининг ётоқхона бўйича декан муовини А. М. Зализнякка ҳайфсан эълон қилинди. 3 ва 84-ётоқхона комендантлари И. Каримов ҳамда С. Носировга танбеҳ берилди.

Ўтган ўқув йили сўнггида назоратчилар университетда электр қуввати, сув ва газнинг сарфланишини синчиклаб ўргандилар. Текширувда белгиланган нормадан 300 минг сўмлик ортиқча маблағ сарфланганлиги очиб ташланди.

Университет назоратчилари фаолиятидан бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Ҳар бир бошланган ишни охиригача етказиш, кўтарилган муаммоларни ҳал қилмагунча тиниб-тинчимаслик, ишнинг самарадорлиги ва таъсирчанлиги учун кураш — университет халқ контроли комитети фаолиятига хос хусусиятдир. Бу ишларда комитет раиси, Улуғ Ватан уруши ветерани, доцент А. Ш. Шомақсудовнинг хизмати ва ҳиссаси каттадир. Анвар Шотурсунович ўтган йили Москвада бўлиб ўтган халқ назоратчиларининг Бутуниттифоқ кенгаши ишида республика олий ўқув юртлари халқ назоратчилари номидан делегат бўлиб қатнашди. Сўнг университет халқ назоратчилари кенгашида у ўз таассуротларини сўзлаб берди.

Университет халқ назоратчиларининг кўп қиррали фаолияти ҳамиша партия ташкилотининг диққат марказидадир. Яқинда партия комитети халқ контроли самарадорлигини янада ошириш соҳасидаги вазифаларни муҳокама қилди. Бу ҳақда ҳисобот берган университет халқ контроли комитети раисининг ўринбосари Н. Г. Цапенко биргина ўтган йилнинг ўзида юзга яқин рейд ва текширувлар ўтказилганлигини маълум қилди.

В. АБДУЛЛАЕВ,
В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети халқ контроли комитети аъзоси.

БАРАКА-ИҚТИСОДДА

2 КУН ТЕЖАЛГАН ХОМАШЁ ҲИСОБИГА

Ўтган йили Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи тежалган материаллар ва хомашё ҳисобига икки кун ишлаб берди. Бунда халқ назоратчиларининг ҳиссаси катта бўлди. Улар бу йил ҳам тежамкорлик режимига қаттиқ амал қилмоқдалар. Назоратчилар бажараётган ишлар ҳақида бирлашма халқ контроли бош группасининг раиси Дора Львовна ВАССЕР мухбиримиз А. Ғуломовга қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Бирлашмамиз халқ контроли группаси ва постларига 183 нафар назоратчи бирлашган. Бош группамиз 28 кишидан иборат бўлиб, улар 6 секторга бўлинган ҳолда иш юритмоқдалар. Цех группаларига раҳбарлик, ишчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш, иқтисод ва тежамкорлик, янги техникани жорий этиш бўйича олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир.

Ўтган йили халқ назоратчиларининг активлигини ошириш мақсадида икки марта ўқув семинари ташкил этилди. Уларда иқтисод ва тежамкорлик режимини кучайтиришга алоҳида эътибор қаратилди. Назоратнинг ошкоралигини таъминлаш чоралари кўрилди. Рейд якунлари халқ контроли экранида, фотоайбномаларда мунтазам ёритиб бориладиган бўлди.

Назоратчилар киритаётган таклифлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида мавжуд резервларни қидириб топишга, иш сифати ва самарадорлигини оширишга, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга ёрдам бермоқда.

Материаллар, иқтисодий ресурсларни тежаш бўйича ўтган йили 110 та рационализаторлик таклифи тушди. Уларни ишлаб чиқаришга жорий этиш устидан қатъий назорат ўрнатдик. Таклифлар 190,2 минг сўмлик самара берди. Масалан, костюмнинг орқа ёқасини иккига бўлиб тикиш тўғрисида таклиф тушган эди. Аввалига цех раҳбарларига ёқмаган бу таклиф кейинчалик маъқулланиб, 5,7 минг сўм фойда келтирди. Айни пайтда 485 квадрат метр сунъий чармни тежаб қолишга эришдик. Яна бир мисол келтирмоқчиман. Кремплин илгари бир қаватдан ёзилиб, ишлов берилади. Янги таклиф асосида у бир неча қават ёзилиб ишланадиган бўлди. Натижада иш соати тежалиб, 25 минг сўмлик фойда кўрилмоқда. 1882 квадрат метр газлама тежаладиган бўлди.

Сир эмас, баъзан рационализаторлик таклифларини жорий этиш чўзилиб кетяпти. Ўтган йилнинг июль ойида чармдан тайёрланадиган болалар шапкасининг янги модели таклиф этилган эди. Модель бадиий советдан ўтиб, унга мижозлар ҳам топилди. Аммо ҳанузгача Давлат нархлар комитети баҳолаб бергани йўқ. Худди ана шунга ўхшаган мисолни мактаб ўқувчилари учун тикиладиган шимларда ҳам кўриш мумкин. Биз қўлимиздан келган барча ишларни қиляпмиз. Ҳамма гап фақат Давлат нархлар комитетида қолган.

Ўтган йили 17 минг квадрат метр газмол, 11,6 минг квадрат метр шойи астарлик, 54 минг киловатт соат электро-энергия, кўплаб иссиқлик энергияси иқтисод қилинди. Иқтисод қилинган материаллар ҳисобига тикувчиларимиз икки кун ишлаб беришди. Бу йил ҳам шундай мажбурият қабул қилдик. М. Позняк, С. Ягудаева, Р. Тўйчиева, В. Турсунхўжаева, Н. Раззоқова каби актив назоратчиларимиз шу мақсад йўлида коллективни тежамкор бўлишга даъват этмоқдалар, амалий ёрдам кўрсатмоқдалар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИга ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ДОИМИЙ ВА МУҲИМ МАВЗУ»

Газетанинг ўтган йил 20 декабрь сонида эълон қилинган матбуот обзорида чорва қишловининг бориши Бўка район «Пахтакорлар овози» газетаси саҳифаларида суст ёритилаётганлиги танқид қилинган эди.

Район партия комитетининг секретари Ф. У. Азимхўжаевадан олинган жавобда айтилишича, мақола район партия комитетида кўриб чиқилган ва танқид тўғри деб топилган. Чорва қишловини ўтказишдаги жиддий нуқсонларни зудлик билан бартараф этиш, чорвадорлар ҳаётини турли жанрларда мунтазам ёритиб бориш, редакция коллективи ва ишчи-қишлоқ мухбирлари ижодий активлигини ошириш юзасидан зарур чоралар белгиланди.

Матбуот обзори редакция коллективи йиғилишида ҳам муҳокама қилиниб, чорвачиликка оид материалларни мунтазам бериб бориш юзасидан оператив иш плани тузиб олинди. Планнинг бажарилиши устидан редколлегия қаттиқ назорат ўрнатди.

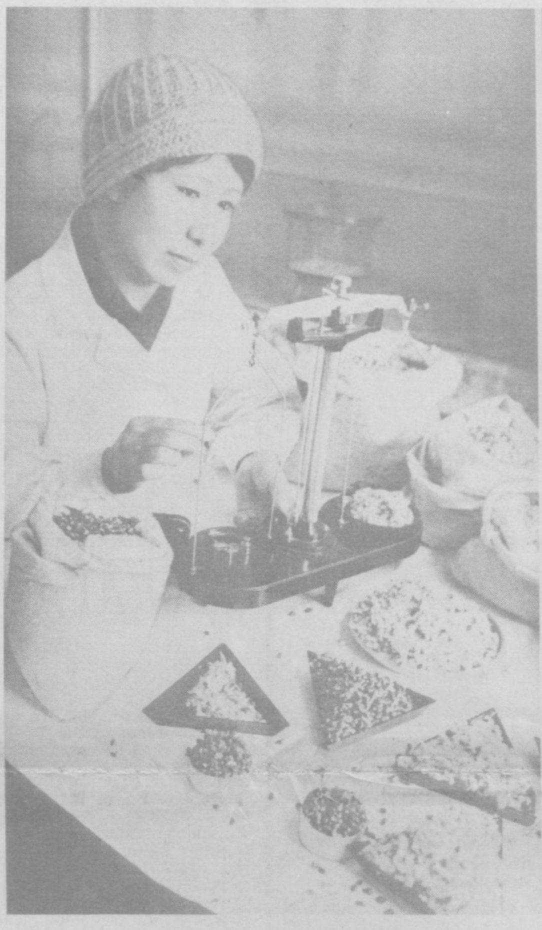

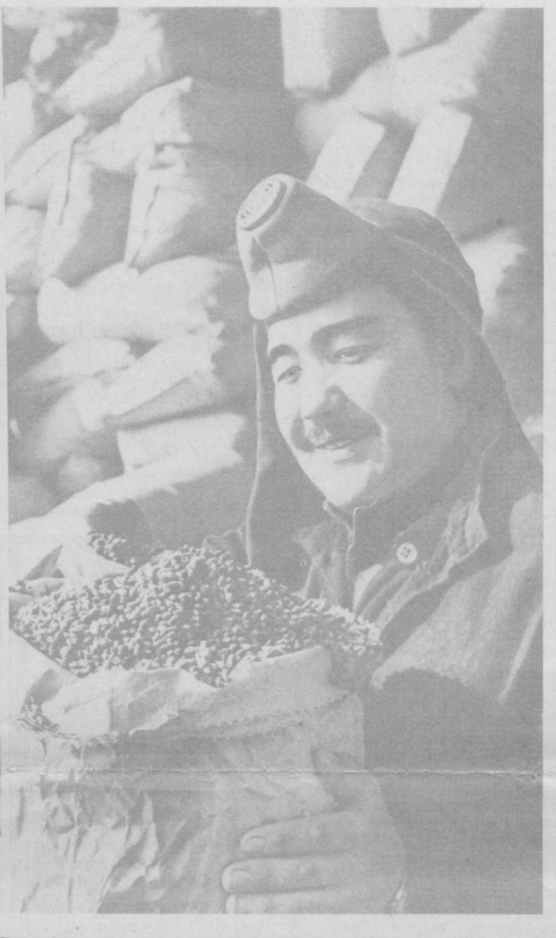

◆ АЛИМКЕНТ пахта тозалаш заводи коллективи областимиз колхоз ва совхозларига бу йил 3 минг тоннага яқин вилтга чидамли, серҳосил уруғлик етказиб бериш учун курашмоқда. Тайёрланаётган чигит сифатига алоҳида эътибор берилаяпти. Назоратчилар текширувлар пайтида маълум бўлаётган нуқсонларни ўз вақтида бартараф этишга ҳаракат қилмоқдалар. Суратларда: лаборант Мавлуда Қозоқбоева танланган уруғлик намуналарини яна бир бор жиддий кўздан кечирмоқда. Ишчи-назоратчи Арслон Жиянов жўнатишга ҳозирланган чигит сифатини текширмоқда.

В. Сироткин фотолари.

ГРУППАЛАР ФАОЛИЯТИДАН

ФЕРМАДАГИ БЕГОНА МОЛЛАР

Колхоз халқ контроли группасига тушган сигналлардан бирида фермаларда шахсий моллар ҳам боқилаётганлиги маълум қилинган эди. Дарҳол тузилган группа аъзолари ферма томон йўл олишди. Улар боқилаётган молларни бирма-бир рўйхатдан ўтказишди. Шунда колхозга алоқаси бўлмаган 11 та йилқи, 5 бош сигир ва 100 та қўй боқилаётганлиги маълум бўлди.

Текширувдан сўнг тез орада уларнинг эгалари ҳам чиқиб қолди. Назоратчиларга шу нарса керак эди. Шахсий молларини колхоз фермасида боқиб, хўжаликка келтирилган зарар улардан ундириб олинди.

Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхоз ферма ва отарларида 800 бошдан кўпроқ қорамол, 14 мингта қўй боқиляпти. Қишловнинг қандай ўтаётганлиги билан назоратчилар кун сайин қизиқиб бормоқдалар. 54 нафар назоратчи группаларга бўлинишиб гоҳ отарлар бўйлаб, гоҳ фермалар бўйлаб текширувларга отланишмоқда.

Ўтган ойда моллар маҳсулдорлиги бироз пасайиб кетди. Бу ташвишли ҳол эди. Назоратчилар сут-товар фермаси ишини текширишга қарор қилишди. Тузилган группага коммунист Жақип Рисметов бошчилик қилди. Текширув давомида моллар рацион асосида боқилмаётганлиги, вақтида соғилмаётганлиги маълум бўлди. Текширув якунлари ферма ходимлари иштирокида муҳокама қилинди. Ишда камчиликларга йўл қўйган кишилар қаттиқ изза қилинди. Молларни озиқлантириш, суғориш устидан қатъий назорат ўрнатилди.

Қўйчилик отарларида ҳам шундай рейд ўтказилди. Жўлдибой Мауленов, Айдарбек Кошкинбоев, Ўринбосар Телбоев каби назоратчилар 27 та отарнинг ҳаммасини бирма-бир айланиб чиқишди. Текширувлар давомида ем-хашакдан оқилона фойдаланиш, пичанларни майдалаб бериш тавсия этилди. Қўзилатиш кампаниясини намунали ўтказиш юзасидан маслаҳатлар берилди.

Чорва қишлови колхозда намунали ўтяпти. Чорвадорларнинг унумли меҳнат қилишлари учун зарур шароитларнинг барчаси яратиб берилган.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» штатсиз мухбири.

Область халқ контроли комитетида

ОШИРИБ ЁЗИЛГАН ЮКЛАР

Яқинда 5 та корхона бўйлаб текширув ўтказилди. Текширув давомида ёнилғи, иссиқлик ва электр энергияси белгиланган нормадан ортиқча сарфланаётганлиги маълум бўлди. Айниқса, «Партия XXVI съезди» номидаги Ўртасарой паррандачилик фабрикасида аҳвол ёмон эди. Фабрика директори А. Содиқов автотранспорт иши устидан мутлақо назорат қилмай қўйган. Қанча юк ташилиб, қанча ёнилғи сарфланаётганлиги унга маълум эмас. Бундай эътиборсизлик учар ҳайдовчиларга қўл келмоқда. Улар транспортдан ўзлари билганча фойдаланмоқдалар.

Мавжуд 15 та автомашинанинг 4 таси текширилганда қизиқ манзара намоён бўлди. Улар декабрь ойининг кўпгина кунларида рейсга чиқмаган бўлса-да, 364 тонна юк ташилди, бунинг учун 1212 литр бензин сарфланди деб кўрсатилган эди.

Хўжасизлик туфайли ўтган йил давомида 4,5 тонна бензин ортиқча исроф бўлди. Бу—1,4 минг сўм демакдир. Бухгалтерия нефть маҳсулотлари сарфиёти устидан мутлақо назорат ўрнатмаган. Ой сайин инвентаризация ўтказилмайди.

Тошкент район «Сельхозтехника» бирлашмасида ҳам ёнилғи-мойлаш материаллари кўплаб талон-тарож қилинмоқда. Нефть маҳсулотларини тежаш бўйича номигагина тадбирлар ишлаб чиқилган. Лекин бу тадбирларнинг қандай бажарилаётганлиги назорат остига олинмаган. Бир йилда 39 минг литр нефть маҳсулотлари ортиқча сарфланганлигини қандай баҳолаш мумкин?!

Яқинда назоратчилар 39 та автомашинадан 15 тасининг йўл варақасини текширдилар. Варақаларда келтирилган рақам билан спидометрлар кўрсатган рақам ўртасида каттагина тафовут бор эди. Текширувда 34,5 минг километр фойдасиз йўл босилганлиги аниқланди. Бунинг учун давлат ҳисобидан 3,2 минг сўмлик бензин сарфланди.

Ташилаётган юкларни ошириб кўрсатиш бу ерда ҳам авж олган. Бир ойда ҳар бир машинада ташилган юк ўрта ҳисобда 150 тонна ошириб ёзилибди. Бунинг учун салкам бир тонна ёнилғи сарфланди, деб ҳисобот ҳам тайёрланган. Амалда эса шунча юк ташилмаган эди.

Область халқ контроли комитети мажлисида исрофгар раҳбарлар тегишли жазоларини олдилар. Ўртасарой паррандачилик фабрикаси директори А. Содиқовга ҳайфсан эълон қилинди. Тошкент район «Сельхозтехника» бирлашмаси бошқарувчиси С. Камоловга эса қаттиқ ҳайфсан берилди. Бош инженер С. Акромовга ҳайфсан эълон қилиниб, бир ойлик маоши ҳажмида пул начети ёзилди.

ЎРИНСИЗ ЎРИНДОШЛАР

Область халқ контроли комитетига келган шикоятларнинг бирида Бекобод ғишт заводида ўринсиз ўриндошлар кўпайиб бораётганлиги маълум қилинган эди. Текширув давомида келтирилган фактлар тасдиқланди.

Ю. И. Дранников техника хизмати кўрсатиш станциясида ишлаб тургани ҳолда ғишт заводи директори В. Г. Гололобов билан келишиб юрист-консультант вазифасини ҳам бажаришга киришди. Завод унга ҳар ойда 110 сўмдан маош тўлай бошлади. Ю. И. Дранников бу билан ҳам кифояланмади. Гражданлар мудофааси инженерининг чорак ставкасида ҳам ўзини расмийлаштирди. Бу иш учун завод яна қўшимча 30 сўмдан тўлай бошлади.

Шунга ўхшаш ўриндошлар корхонанинг бошқа участкаларида ҳам бор эди. Жумладан, Е. Ф. Овсянкина, А. Юсупов каби ходимлар ҳам турли хил йўллар билан давлат маблағини ўзлаштириб келишганлиги текширув пайтида маълум бўлди.

Текширув якунлари область халқ контроли комитетида муҳокама қилиниб, молиявий интизомни ва меҳнат ҳақидаги қонунни қўпол равишда бузган ғишт заводи директори В. Г. Гололобовга ҳайфсан эълон қилинди ва бир ойлик маоши ҳажмида пул начети ёзилди.

ҲЎЛ-ҚУРУҒИ АРАЛАШ

Тўйтепа пахта тайёрлов пунктининг катта классификатори Ғ. Ғуломов ва пункт мудири А. Абдазов ўтган йил шошма-шошарликка йўл қўйиб заводга юборилган пахта ҳисоб-китобини чалкаштириб юбордилар. Улар жалб этилган ишчилар ва колхозчилар иши, нарядларини ўз вақтида ёпиш устидан ҳам назоратни бўшаштириб юбордилар.

Ҳўл-қуруғи аралаш пахталарнинг кондицион вазни аниқ белгиланмаган ҳолда заводга юборилгач қайта ўлчанганда салкам 60 тоннаси кам чиқди.

Муҳокама пайтида тайёрлов пункти ва пахта заводи раҳбарларига йўл қўйилган камчиликлар кўрсатилди. Қорасув пахта заводининг Тўйтепа тайёрлов пункти мудири А. Абдазовга янги қоидаларга амал қилмаганлиги учун ҳайфсан эълон қилиниб, бир ойлик маоши ҳажмида, катта классификатор Ғ. Ғуломовга ҳайфсан эълон қилиниб, икки ойлик ҳажмида пул маоши начёти ёзилди. Завод директори У. Жўраевга қайта ишлаш учун юборилаётган пахтанинг миқдори ва сифати устидан қаттиқ назорат ўрнатиш, анализларнинг тўғри бўлишини таъминлаш вазифаси юклатилди.

Исрофгарларни фош этамиз

ЭСИЗ-ЭСИЗ КАРТОШКАЛАР...

Назоратчилар группаларга бўлинишиб шаҳарларга жўнаб кетишди. Улар олдига омборларда сақланаётган сабзавот маҳсулотлари сифатини кўздан кечириш, аниқланган камчиликларни тугатиш бўйича амалий ёрдам кўрсатиш асосий вазифа қилиб қўйилган эди.

Назоратчилар яхши ният билан келганликлари учун ҳам текширувларга ҳеч ким тўсқинлик қилмади. Рейд Олмалиқ кон-металлургия комбинатига қарашли ишчилар таъминоти бошқармасининг сабзавот базасидан бошланди.

База мудири В. С. Пай назоратчиларни ичкарига киритишга киритди-ю, кейин ўзининг юраги така-пука бўлди. Ўтган йилнинг сентябрь-октябрь ойларида Россиядан келтирилган 4800 тонна картошка охирги марта ноябрь ойида саралаган эди. Ўшанда 1480 тоннаси ёки 31 проценти чиқитга чиқиб кетган эди. 312 тоннаси молларга берилди, деб акт тузилди. Лекин 1167 тоннаси ҳеч нарсага ярамади. Шундан кейин машиналарга ортиб чиқиндихоналарга ташлаб келишди. Чиқитга чиққан картошкаларни пулга чақса борми, 230 минг сўмликдан кам чиқмайди. Ишқилиб, шу ҳужжатларга назоратчиларнинг кўзлари тушмасин-да. Бўлмаса у ёғи...

Назоратчилар олдин бўлиб ўтган ишларни унчалик суруштиришмади. Фақат мавжуд 1450 тонна картошка қай аҳволда сақланаётганлиги билан қизиқишди. Қаранг, ҳавоси бузилиб кетган омборда сақланаётган картошканинг 60 проценти истеъмолга яроқсиз бўлиб қолибди.

— Шу ерда 1983 йилда ҳам бир дунё картошка чириб, сув бўлиб оққан эди,— деди назоратчилардан бири.

Ҳа, ўшанда ишчилар таъминоти бошқармаси раҳбарлари табиий нормадан ташқари 114,8 минг сўмлик қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини акт тузиб ҳисобдан чиқариб юборишган эди. Ўша маҳсулотларнинг 85,7 минг сўмлиги картошка эди.

Бу йил ҳам аҳвол ўзгармабди. Деҳқонлар ўз ишчи биродарларига юборган тонна-тонна ноз-неъматлар база раҳбарларининг беғамлиги натижасида ачиб-сасиб ётибди. Назоратчилар бу исрофгарчиликларни кўриб ич-ичларидан ачинишди. Начора, вақт ўтган эди.

Эртаси кун назоратчиларнинг йўли Янгийўл шаҳар савдо идорасига тушди. Бу ердаги ҳисоботларни кўздан кечириб чиқишди. Омборларда 1750 тонна картошка сақланаётганлигини билишди.

— Қани уларнинг ҳолати қандай экан, бориб бир кўрайлик-чи,— дейишди назоратчилар.

Биринчи омбор кўздан кечирилганда мавжуд ҳосилнинг 15 проценти истеъмолга яроқсиз бўлиб қолганлиги аниқланди. Чирий бошлаган картошканинг 115 тоннаси дарров чўчқачилик фермасига, ҳар килограмми 2 тийиндан ўтказилди. Кузда шу картошкаларнинг ҳар килограммига 16—22 тийиндан тўлаб олинган эди-я. Қаровсиз қолиб чириб кетган картошкалар бугун давлатга 30 минг сўмга тушиб турибди.

Иккинчи омборда ҳам сабзавот маҳсулотлари айқаш-уйқаш бўлиб ётарди. 1 ва 2-камераларда сақланаётган картошкаларнинг 18 процентини бемалол чиқитга чиқариб юборса бўлади. Улар истеъмолга ярамай қолган. Камералар ҳавоси мўътадил бўлмаганлиги учун аллақачон сув бўлиб оқа бошлаган.

Бир килограмм картошкани етиштириш учун деҳқон бечора бели қайишиб неча марта ерга эгилади. Бу фақат унинг ўзига маълум. Ҳозир деҳқон ўзи етиштирган мана шу маҳсулотларга бўлган муносабатни кўрганда борми, беихтиёр беғам раҳбарларнинг ёқасидан олган бўларди. Ахир картошка биз учун иккинчи нон-ку, уволи тутмайдими,— дерди.

Назоратчиларнинг кайфиятлари бузилиб Ангрен томон йўл олишди. Зора бу ерда маҳсулотлар намунали сақланаётган бўлса, деб ўйлашди. Йўқ, акси бўлиб чиқди. Шаҳар сабзавот базасидаги айрим камераларда сақланаётган картошканинг ярми аллақачон чириб бўлган экан.

— Ҳаво намлигини ўлчайдиган приборларимиз етишмайди,— дейди база директори А. Қодиров.— 23 та камера учун фақат 3 та махсус асбоб ўрнатилган. Намликни ўзимизча мўлжаллаб кўрамиз. Қўшимча мўлжалимиз нотўғри чиқиб қолади.

Чирчиқ, Ўрта Чирчиқ матлубот жамияти сабзавот базаларида сақланаётган маҳсулотлар ҳам кун сайин айниб боряпти. Бу ҳоллардан область савдо бошқармаси бошлиғи А. Йўлдошев огоҳ этилганида у назоратчиларнинг гапларига ишонқирамай қаради. Ҳатто ўз ходимларини оқлашга ҳам ҳаракат қилди. Лекин назоратчилар база раҳбарларининг тушунтириш хатлари, улар иштирокида тузилган актларни кўрсатишгач А. Йўлдошев бироз паст тушди.

Қиш учун жамғарилган картошка ва сабзавот маҳсулотларининг қандай сақланаётганлиги текширилгандан сўнг область халқ контроли комитети мажлисида жиддий муҳокама қилинди. Фактлар масъулиятсиз раҳбарларнинг оғзига қопқоқ бўлиб ёпилди. Улар энди жазодан қочиб қутилишолмади. Ўзларини ҳар ёнга урсалар ҳам барибир сувдан қуруқ чиқишолмади.

Қишга асраб қўйилган картошка ва сабзавот маҳсулотларини уринтирмай сақлаш чораларини кўрмаганлиги ва уларни исроф қилганлиги учун Олмалиқ кон-металлургия комбинати ишчилар таъминоти бошқармаси бошлиғи Д. Д. Иванянга қаттиқ ҳайфсан эълон қилиниб, келтирилган зарарнинг маълум қисмини қоплаш учун уч ойлик маоши ҳажмида пул начёти ёзилди. База мудири В. С. Пайга ҳам қаттиқ ҳайфсан эълон қилиниб, икки ойлик маоши ҳажмида пул начёти ёзилди. Янгийўл шаҳар савдо идораси директорининг ўринбосари Ҳ. Каримов, Чирчиқ шаҳар савдо идораси директорининг ўринбосари Н. И. Николаев, Ангрен савдо идораси директорининг ўринбосари И. Р. Эргашев, база директори А. Қодиров ҳам шундай жазога лойиқ деб топилдилар. Улар иши устидан назоратни бўшаштириб юборган область савдо бошқармаси бошлиғининг ўринбосари А. Р. Мамадалиевга эса ҳайфсан эълон қилинди.

Ж. НОСИРОВ.

КАРТОШКАЛАР: омборда димиқиб чиригандан кўра совуқда тош қотганимиз маъқул.

А. Ҳолиқов чизган расм.

МАТБААЧИ КАДРЛАР МАҲОРАТИНИ ОШИРАЙЛИК

ОБЛАСТЬ НАШРИЕТ, ПОЛИГРАФИЯ ВА КИТОБ САВДОСИ ИШЛАРИ БОШҚАРМАСИ СОВЕТИНИНГ КЕНГАЙТИРИЛГАН ЙИҒИЛИШИДАН

Областимиз полиграфия ва китоб савдоси корхоналарининг коллективлари ўтган йили босма маҳсулотларини реализация қилиш планини 101,7 процент адо этдилар. Меҳнат унумдорлиги салкам 2 процент ошиб, маҳсулот таннархи 3,2 процент арзонлашди. Товар обороти плани эса 104,1 процент бажарилди. Бошқа кўрсаткичлар бўйича ҳам топшириқлар муваффақиятли адо этилди.

Йиғилишда доклад қилган бошқарма бош инженери З. Пантелеева мана шу рақамларни алоҳида тилга олиб ўтди. Область нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари бошқармасига қарашли корхоналарнинг моддий-техника базаси кейинги йилларда мустаҳкамланиб бораяпти. Олмалиқда яхши технологик ускуналар билан жиҳозланган янги босмахона ишга туширилди. Ангрен, Чирчиқ ва бошқа шаҳарлардаги босмахоналарда ҳарф терувчи автоматлардан фойдаланилмоқда. Уларнинг унумдорлиги анча юқоридир.

Босмахоналарнинг моддий базаси мустаҳкамланганлиги, матбаачилар маҳоратининг ошиб бораётганлиги туфайли босма маҳсулотлар тайёрлаш сифати ҳам сезиларли даражада яхшиланмоқда. Полиграфик ижроси ва безаш бўйича ўтказилаётган республика конкурсларида «Ангренская правда», «Машъал», «Ленин байроғи», «Пахтакорлар овози» газеталарининг совринли ўринларни эгаллаётганлиги шундандир. Айни пайтда босмахоналарда меҳнатни муҳофаза этиш бўйича комплекс планлар муваффақиятли амалга оширияпти.

Лекин шунга қарамай матбаачи кадрлар тайёрлаш ва улар малакасини оширишда ҳали кўп иш қилиниши лозимлиги йиғилишда таъкидлаб ўтилди. Кадрларнинг тайёргарлиги етарли даражада бўлмаган жойларда қимматли машиналар беҳуда туриб қолмоқда. Масалан, Бўкадаги районлараро босмахонада ўрнатилган янги «Доминант-724» машинаси тўла унум билан ишламаяпти. Орджоникидзе район босмахонасида офсет машиналари узоқ вақт ўрнатилмай қолди. Корхона раҳбарлари эса кадрлар маҳоратини ошириш, малакали ишчиларнинг турғун ишлаб қолишлари устида кам қайғурмоқдалар. Жумладан, Чирчиқ шаҳар, Орджоникидзе, Калинин, Коммунистик районлари босмахоналарида кадрларнинг қўнимсизлиги пасаймаяпти.

Бўка босмахонасидаги цинкографияда янги ускуналар кўп ҳолларда ишламайди. Клишеларни тайёрлаш учун Тошкентдаги босмахоналарга буюртмалар беришга мажбур бўлинмоқда. Устига-устак газеталарнинг сифатсиз босилаётганлиги ҳам йиғилишда қаттиқ танқид қилинди.

Кўп йиллардан бери Коммунистик районлараро босмахонаси, Чирчиқда китоблар уйи қурилиши чўзилиб келмоқда. Матбаачиларнинг дам олишларини ташкил этиш, улар учун профилакторий қуриш, дам олиш уйлари ва санаторийларга йўлланмалар бериш юзасидан ҳам зарур чоралар кўриш керак.

Область китоб савдоси идорасининг директори А. Ортиқов босма маҳсулотларини реализация қилишда илғор тажрибалардан кенг фойдаланиш зарурлигини уқтирди. Бу ўринда Белоруссиядаги ташкилотлар тажрибаси диққатга сазовордир. Шу асосда кўпгина жойларда савдонинг ўз-ўзига хизмат формаси жорий этилмоқда. Магазинлар харидорлар учун қулай пайтларда ишлайдиган қилинди. Халқ китоб магазинлари сони кўпайиб, 23 тага етди.

Айни пайтда китоб савдосини ташкил этишда ҳали кўпгина камчиликлар бор. Китобхонлар талаб ва эҳтиёжларини ўрганиш, буюртмаларни таҳлил қилиш ва бойитиш устида жиддий иш олиб бориш керак. Докладчилар ва сўзга чиққан нотиқлар босма маҳсулотлари сифатини яхшилашга, китобларни омма ўртасида яна ҳам кенг пропаганда қилишга ёрдам берувчи таклифларни ўртага ташладилар.

Жойларда бухгалтерия ҳисоб-китобини яхшилаш, молиявий интизомни мустаҳкамлаш, хўжасизликка қарши курашни кучайтириш зарурлиги йиғилишда алоҳида таъкидланди. Орджоникидзе ва Калинин районлари босмахоналарида бу соҳадаги ишлар яхши эмас. Бекобод ва Чирчиқ босмахоналарида эса капитал ремонт учун ажратилган маблағлардан самарали фойдаланилмаяпти. Кўпгина корхоналарда қоғозларни сақлаш, ҳисоб-китоб қилиб бориш ва фойдаланишда тартиб йўқ.

Йиғилишда сўзга чиққан Бекобод шаҳар босмахонаси директори Ю. Мансуров, Ўрта Чирчиқ район «Машъал» газетаси редактори М. Хўжаева, Ангрен шаҳар босмахонаси бош инженери Ю. Югай, Ғалаба район «Ленин йўли» газетаси редактори А. Хўжақулов ва бошқалар ўтган йилда йўл қўйилган камчиликларни тезроқ тугатиш ва беш йилликнинг сўнгги йилини муваффақиятли якунлаш юзасидан бажарилиши лозим бўлган вазифалар тўғрисида гапирдилар.

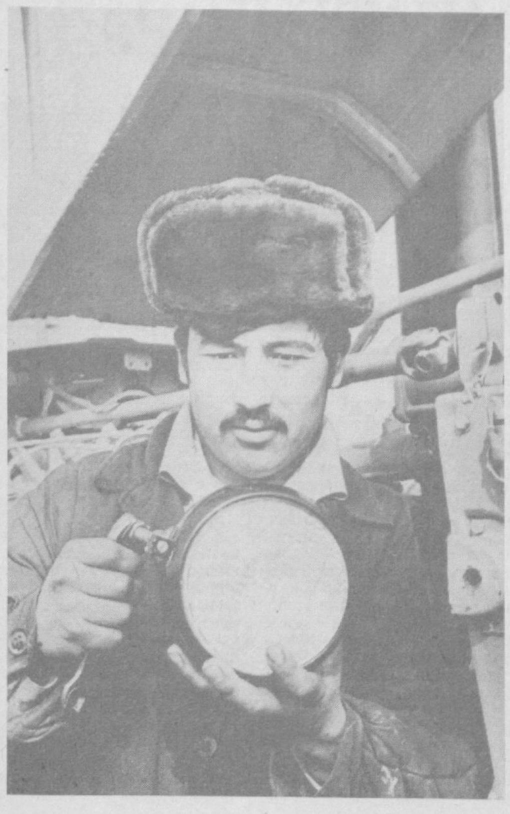

◉ ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги Терешкова номли колхозда баҳорги мавсумга техникаларни созлаш якунланмоқда. Ҳозиргача кўпгина ҳайдов, транспорт тракторлари, экиш сеялкалари тайёрлик чизиғига келтириб қўйилди. Ремонтчи механизаторлар ўртасидаги мусобақада Ниғмат Мараимов пешқадамлик қилмоқда. У ўзига бириктирилган трактор ремонтини муддатидан олдин якунлади. Суратда: механизатор Н. Мараимов.

В. Сироткин фотоси.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

Область ижроия комитетининг навбатдаги мажлисида область маҳаллий саноат бошқармасининг маҳаллий хомашё ҳамда саноат чиқиндиларидан халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш соҳасидаги иши кўриб чиқилди.

Область маҳаллий саноат бошқармаси ва унинг қўл остидаги корхоналарда маҳаллий хомашё ҳамда саноат чиқиндиларидан халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш соҳасида муайян ишлар қилиняпти. 1984 йилда ана шундай ресурслар ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 1982 йилдагига нисбатан 1,6 баравар кўпайди. Декабрь-январь ойларида маҳаллий хомашё ва саноат чиқиндиларидан сифати яхшиланган 15 хил янги маҳсулот тайёрлаш ўзлаштирилди ва 200 минг сўмликдан зиёдроқ шундай маҳсулот тайёрланди.

Умуман, маҳаллий саноат бошқармаси бўйича асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар юзасидан планларнинг бажарилиши таъминланди. Бироқ, шу билан бирга область маҳаллий саноат бошқармаси ва унинг қўл остидаги корхоналар ишида камчилик ва нуқсонлар ҳам йўқ эмас. Область ижроия комитети билан Маҳаллий саноат министрлиги ҳамкорликда ишлаб чиққан тадбирларнинг кўпгина пунктлари бажарилмаяпти. Жумладан, ишлаб чиқариш цехлари ва участкаларини кенгайтириш ҳамда реконструкция қилиш билан боғлиқ ишлар бажарилмаётир. Шунинг оқибатида 1984 йилда маҳаллий хомашё ва саноат чиқиндиларидан 1155 минг сўмлик кам товар маҳсулоти берилди.

Маҳаллий хомашё ва саноат чиқиндилари резервларини излаб топиш ва ундан фойдаланиш масалаларига ҳам етарли даражада эътибор берилмаяпти. Ажратилган 50 гектар ер майдонидан фақатгина 20 гектари ўзлаштирилди, холос.

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини яхшилаш соҳасидаги ишлар ҳам кўнгилдагидек эмас. Давлат сифат белгиси билан ишлаб чиқарилаётган жами 31 хил маҳсулотнинг фақат икки хили ёки 9 процентигина маҳаллий хомашё ва саноат чиқиндиларидан тайёрланмоқда.

Область ижроия комитети область маҳаллий саноат бошқармаси ҳамда унинг қўл остидаги корхоналарнинг раҳбарлари эътиборини халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш, маҳаллий хомашё ресурслари ва саноат чиқиндиларидан фойдаланиш соҳасидаги жиддий нуқсонларга қаратди.

Область маҳаллий саноат бошқармаси зиммасига корхоналарда белгиланган планларнинг ҳамда савдо ташкилотлари билан тузилган шартномаларнинг бажарилиши устидан назоратни кучайтириш вазифаси юклатилди.

ҲАР КИЛОВАТИ, ҲАР ГРАММИ ҲИСОБДА

ЎЗБЕКИСТОН Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларида экономикани ривожлантириш, халқ фаровонлигини оширишнинг энг муҳим омилларидан бири ҳисобланган тежамкорликни ҳар томонлама кучайтириш, халқ хўжалигининг барча тармоқларида материал, хомашё ва ишчи кучи ресурсларидан оқилона фойдаланиш зарурлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Ҳақиқатан ҳам бу соҳада ҳали фойдаланилмаётган имкониятлар жуда кўп. Мавжуд ресурсларнинг ортиқча сарфланишига йўл қўймаслик жуда катта иқтисодий аҳамиятга эгадир. Шунинг учун ҳам барча ишлаб чиқариш коллективларидаги каби бизнинг нурхонамизда шундай резервлар ва имкониятларни қидириб топиб ишга солиш, улардан тўла-тўкис фойдаланишга эришиш учун тинмай кураш бормоқда.

Бу кураш турли йўналишларда олиб борилмоқда. Айниқса, техника тараққиётини жадаллаштириш билан боғлиқ бўлган тадбирлар комплексини ишлаб чиқиш ва амалга оширишга алоҳида эътибор берилмоқда. Тажриба мавжуд асбоб-ускуналарни реконструкция қилиш, ишлаб чиқариш қувватларини ошириш, модернизациялаш ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг ҳар томонлама ортишига катта ижобий таъсир этишини кўрсатиб турибди.

Ушбу мақолада фаолиятимизнинг фақат ана шу бир йўналиши ҳақида кўпроқ тўхталиб ўтмоқчимиз. Чунки шу йўл билан ҳам тежамкорликда қувончли натижаларга эришиш мумкин экан. Ҳаммага маълумки, бизнинг нурхонамиз юксак даражада автоматлашган ва механизациялашган корхонадир. Ундаги деярли ҳамма жараёнлар қўл кучини сарф этмасдан олиб борилади. Асосан автомат қурилмалар бошқаради. Лекин шунга қарамай изланиш, фан ва техниканинг энг янги ютуқларини ўрганиш ва уларнинг ишимизга ёрдам берадиган янгиликларини қўллаш билан жуда катта иқтисодий самара олаяпмиз.

Кейинги йилларда электр станциямиздаги горелка қурилмаларини такомиллаштириш билан шуғулланяпмиз. Биргина ўтган йили иккинчи ва тўртинчи қозонларнинг шу узеллари реконструкция қилинди. Бу билан иссиқлик энергиясининг таъсир кучи анча ортди. Горелкалар орқали пуркалган аланга илгари вақтдагига қараганда кўпроқ буғ ҳосил қилиш имконини бермоқда.

Техникани тараққий эттириш юзасидан амалга оширган яна бир тадбиримиз турбина конденсаторларини қумдан тозалашнинг прогрессив усули бўлди. Уни қўллаганда юксак ҳаво босими билан қум конденсаторнинг ички деворлари орқали пуркаб ўтказилади. Шу янгилик туфайли бундай агрегатларни тозалаш жараёнлари анча тезлашди. Бундан ташқари, еттинчи ва саккизинчи қозонлардаги биринчи босқич ҳаво иситгичларнинг сиғими кенгайтирилди. Қозонлардан фойдаланиш самарасини ошириш, сувни тежаш имконини берадиган қурилмалар жорий этилди ёки эски шундай асбоб-ускуналар янгилари билан алмаштирилди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVI ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА

Умуман, асбоб-ускуналарнинг тежамли ишлашини таъминлашга қаратилган 12 та тадбирни амалга ошириш планлаштирилган эди. Уларнинг ҳаммаси тўла бажарилди. Бу тежамкорликда яхши самара берди.

Фикримнинг далили учун қатор рақамларни келтирмоқчиман. Аниқ мақсадни кўзлаб олиб борилган шундай ишлар туфайли ҳар бир киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилиш учун ёқилғи сарфлаш бир мунча камайди. Нормага мувофиқ у 423,83 граммни ташкил этиши керак эди. Аслида эса ҳар бир киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилиш учун сарфланган кўмир миқдори 420,41 грамм бўлди.

Демак, ҳар бир киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилишда 3,02 грамм «қора олтин» тежаб қолинадиган бўлди. Юзаки қараганда бу рақам жуда арзимагандек кўринади. Аслида эса ундай эмас. Ахир томчилардан денгизлар пайдо бўлганидек шу граммлардан тонналар ҳосил бўлади. Ўтган йил давомида шу йўл билан иқтисод қилинган кўмир миқдори 8197 тоннани ташкил этди. Бу 150 вагондан ортиқ ёқилғи тежаб қолинди демакдир. Агар бу йилги қишнинг ниҳоятда совуқ келганлигини ҳисобга олсак ёқилғини иқтисод қилишда эришган ютуқларимизнинг салмоғи янада ёрқинроқ намоён бўлади. Ана шу миқдордаги кўмирни халқ хўжалигининг бошқа эҳтиёжлари учун, меҳнаткашларнинг уйларини иситиш учун ажратиб берганлигимиз билан қувонамиз.

Нурхонамизда тежамкорликнинг яна бир муҳим резерви борлигини доим ёдда тутамиз. У ҳам бўлса станциянинг эҳтиёжлари учун электр энергияси сарфлашдир. Барча бўлинмаларда ҳар бир киловатт-соат ҳаётбахш нурнинг сарфланиши устидан қатъий назорат ўрнатганмиз. Уни тежашда яхши натижаларга эришаётган коллективлар, айрим ишчи-хизматчилар муттасил рағбатлантириб турилибди.

Умуман, тежамкорликдан бутун коллективимиз манфаат кўрмоқда. Шунинг учун ҳам барча нурчиларимиз бу хайрли ишда фаол иштирок этмоқдалар. Улар ҳар бир агрегатнинг бекор ишлашига, ҳар бир лампочканинг фойдасиз ёниб туришига йўл қўймаяптилар. Тежалган киловатт-соатлар йиғилиб, жуда катта рақамни ташкил этмоқда. Ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили давомида иқтисод қилинган электр энергияси 2 миллион 74 минг киловатт-соатни ташкил этди.

Коллективимиз якунловчи йилда ҳам ишлаб чиқаришнинг барча муҳим кўрсаткичлари қатори тежамкорликда янада яхши натижаларга эришиш учун қизғин кураш бошлаб юборди. Биз йил давомида ками билан минг тонна ҳажмида кўмир ва ўз эҳтиёжларимиз учун сарфланадиган нурдан 500 минг киловатт-соат тежаб қолишга аҳд қилдик. Нурчиларимиз эл-юрт олдида берилган шу ваъданинг уддасидан чиқиш учун янги-янги резерв ва имкониятларни аниқлаб, ишга солишяпти.

Бу муҳим ишда ўнлаб инженер-техник ходимлар, ишчи-хизматчилар фаол қатнашмоқдалар. Айниқса, инженерлардан К. Хайитбоев, турбина машинисти Э. Алматов, ёқилғи етказиб берувчи транспортёр машинисти З. Зайнапова ва бошқалар бу хайрли иш иштирокчиларининг олдинги сафларида боришяпти. Уларнинг куч-ғайрати бошқа касбдошларини ҳам ижодий изланишга, унумли ва сифатли ишлашга даъват этмоқда.

М. БОБОРАҲИМОВ,
Ангрен ГРЭСининг директори.

24 ФЕВРАЛЬ — Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловлар КУНИ

ПУХТА ҲОЗИРЛИК

● ПОЙТАХТНИНГ Октябрь районидаги 12-сайлов участкаси агитпунктида Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга ўтказиладиган сайловларга пухта тайёргарлик кўрилаяпти. Бу ерда сайловолди ишлари ниҳоясига етай деб қолди. Халқ номзодлари билан учрашувлар бўлиб ўтаяпти. Халқ ўзининг муносиб ўғил-қизларига катта ишонч билдириб, уларга наказлар бермоқда. Агитаторлар эса сайловчилар билан турли мавзуларда лекция ва суҳбатлар уюштириб, айни кунларда яна ҳам самарали ишлаяптилар.

СУРАТДА: бир группа агитаторлар сайловчилар ҳузурига йўл олмоқдалар.

Б. Алимов фотоси.

ЭЛЕКТР ЁРДАМИДА

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг олимлари яратган қурилма узумни майиз ва меваларни қоқи қилиш жараёнини анча тезлаштиради. Бу қурилма меваларга электр чақмоқлари билан ишлов бериш учун мўлжалланган. Тажрибалар бундай операция мевалардаги намлик буғланишини жадаллаштиришини кўрсатди.

Узум ва меваларни қоқи қилишдан олдин одатда улар қайнаб турган қоришмага солинади. Бу ишга анчагина энергия сарфланади. Олимлар яратган янгилик энергия сарфини камайтириш имконини беради. Бу қурилма мева-чевалар солинган ғалвирсимон патнислар қўйилган транспортёрлардан иборат. Шу транспортёрдаги мева ва узум юқори вольтли электродлар таъсирига учрайди. Ана шу электродлар патнисларга текканида чақнаш юз беради.

Қурилмадан фойдаланиш майиз ва қоқи тайёрлаш муддатини 2,5 баравар қисқартириш имконини беради.

(ЎзТАГ мухбири).

Анъана давом этмоқда

Тошкент районидаги Энгельс номли 27-ўрта мактабда рус тилини ўқитишга алоҳида эътибор берилмоқда. Бу ерда Нина Григорьевна Сабецкая, Нинель Ивановна Гушчина, Адиба Орифжонова, Тўхтамурод Жунусбоев, Сайёра Раҳматуллаева, Турсуной Каримова сингари ўз фанига чин ихлос қўйган педагоглар ишлашмоқда. Муҳаббат Мирзааҳмедова, Сабоҳат Ирисова, Мақсуда Абдураҳмонова, Муяссар Йўлдошева каби жонкуяр рус тили муаллималари эса ана шу мактабнинг собиқ талабаларидир.

— Бизда бу предметга меҳр уйғотиш иши анча илгари бошланган, — дейди мактаб илмий бўлимининг мудири Манноб Ортиқов, — урушдан кейинги йилларда ёш авлодга қалб қўрини бағишлаган Антонина Александровна Маркова, Мария Ивановна Сергунькова, Зия Богданович Сайфиддинов, Сергей Львович Романов, Тамара Петровна Кочегарова, Клара Евсеевна Чернишевалардек талантли ўқитувчиларнинг дарс бериш анъаналари ёш педагоглар томонидан изчил давом эттирилмоқда.

Қуйида ана шу мактабдаги рус тили ўқитувчиларининг иш тажрибалари ҳақидаги фикр-мулоҳазаларн эътиборингизга ҳавола қилинади.

Рус тили — иккинчи она тилимиз

ДАРСЛИК БИЛАН ЧЕКЛАНИБ ҚОЛМАЙЛИК

Нина Григорьевна САБЕЦКАЯ,
Рус тили ва адабиёти ўқитувчиси

Болаларда рус тили фанига меҳр уйғотишда фақат дарсликлар билан чекланиб қолмаслик керак деб ўйлайман. Чунки уларда маълум бир аниқ тема юзасидангина фикр билдирилади. Масалан, ўқувчиларга Максим Горький ёки Владимир Владимирович Маяковский таржимаи ҳоллари, асарлари бўйича программага мувофиқ машғулотларни ўтиб бўлдик, дейлик. Демак, талабалар бу адиблар ҳаёти ва ижодий фаолияти билан боғлиқ сўзлар, жумлаларнигина ўзлаштиришлари мумкин. Албатта, худди шу тарзда ўқувчиларда сўз бойлиги кўпайиб борса-да, аслида бундай билим уларнинг ўтилаётган мавзу бўйича фикрий доирасини кенгайтиришга кифоя қилмайди.

Шунинг учун мен дарсдан ташқари пайтларда болаларни экскурсияларга олиб чиқиш усулидан кўпроқ фойдаланаман. Йўлакай кўрган-билганларимизни рус тилида сўзлашиб борамиз. Кейин музей, кино-театр ёки табиат сафаридан қайтгач, ўқувчилар ўз таассуротларини ўртоқлашадилар. Суҳбат жараёнида жумла тузилишларида йўл қўйиладиган нуқсонларни айтиб тураман.

«Таассуротларимиз билан ўртоқлашамиз» мавзуида яқинда бўлиб ўтган суҳбат дарсида Тошкентдаги давлат санъат музейига қилган сафаримиз ҳақида гап борди. Шу кунгача талабалар оғзаки нутқида рассомлик санъати билан боғлиқ сўзлар кам ишлатилган ва яхши тушунча ҳосил қилмаган бўлса, улар нафосат асарларини амалда кўргач, «рассом», «истеъдод», «нафис», «бадиий фонд», «давр», «манзара», «табиат», «бадиий кўргазма», «гўзаллик», «бадиий образ» каби ўнлаб сўзлар ҳисобига нутқлари бойиди. Бундан ташқари улар ўзлари яшаётган ҳозирги даврдан бир неча аср илгари ҳам буюк рассомлар яшаганлиги, санъат — халқ орзуси, ҳис-туйғуларининг эркин ифодаси эканлигини ҳам билиб олдилар. Суҳбатдан кейин таассуротларни уй иншоси тарзида ёзиб келишни топширдим. Бу билан мен болаларда рус тили бўйича олган билимларини икки томонлама: оғзаки ва ёзма тарзда мустаҳкамлашга интиляпман.

Тилга меҳр уйғотишда ҳар бир ўқувчининг ўз оилавий аҳволи, уйда унга яратилган шароит, ота-оналар билан бола ўртасидаги муносабатлар тўғрисидаги суҳбатлар ҳам фойдалидир. Бунда болалар рўзғор юритишга оид сўзларни қўллашга ўрганадилар.

Ҳаётий воқеалар, маълум бир объектлар билан боғлиқ мавзулардаги суҳбатлар ҳамиша дарс соатларида ўтказилмайди, албатта. Бу ҳолда педагог ўқув программасини бажаролмай қолиши мумкин. Шунинг учун бундай тадбирларни уюштиришда дарсдан ташқари соатлардан, тўгараклардан фойдаланилади. Ана шундагина ўқитувчи ўз талабаларида улуғ ва қудратли тилга ихлос уйғотишда кўзлаган мақсадларига эришади.

УСТОЗЛАРДАН ЎРГАНИБ

Адиба ОРИФЖОНОВА,
бошланғич синфлар бўйича рус тили муаллими

Ўрта мактабда ўқиб юрганимда рус тилини жуда севардим. У менга бошқа халқлар ҳаёти, маданияти билан танишишга йўл очди. Қўлимга аттестат олгач, шу фан бўйича ўқитувчи бўлишга қатъий аҳд қилдим. Ҳозир мактабда муаллимлик қиляпман.

Иш жараёнида бизга билим берган педагогларга енгил бўлмаганлигини ҳис этаман. Дастлабки пайтларда ҳар бир дарс мен учун машаққатли эди. Чунки билиш бошқаю, билганларингни ўқувчи онгига сингдириш бошқа экан. Йиллар ўтиши билан бирмунча тажриба орттирдим. Ҳозир тўртинчи синфларга дарс бераман. Болаларнинг ўтилган темаларни пухта ўзлаштиришида кўргазмали қуроллар, диафильмлардан фойдаланиш яхши натижа беряпти. Биз синфда луғат билан кўпроқ шуғулланамиз. Ўқувчилар сўзларнинг русча-ўзбекча маъносини тушуниб олишгач, уларнинг ҳар биридан шу сўзлар ёрдамида оғзаки гап тузишни талаб қиламан. У фикрини тўғри ва тўлиқ баён этгандан кейин ўзи тузган гапни доскага ёзади. Ўқувчилар билан биргалашиб гапнинг грамматик жиҳатдан тўғри-нотўғрилигини текширамиз.

Маълумки рус тили фанини пухта эгаллашда оғзаки нутқни ривожлантириш катта ўрин тутади. Бунга эришиш мақсадида текстни ўқиб бўлгач, ўша заҳоти сўраш методидан фойдаланяпман. Бу эса ўқувчиларда темани тушуниб ўқиш масъулиятини оширади. Улар онгида сўзлар чуқур из қолдиради.

ЧИН МЕҲР СЎНМАС ЭКАН

Эркин КОМИЛОВ,

Собир ЮСУПОВ,
Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочилари

Ўтган йили ўнинчи синфни битирганлигимизнинг йигирма беш йиллигини нишонладик. Бизга меҳнати сингган мураббийларимизнинг ҳаммаси даврамизда иштирок этишди. Фақат бетоблиги туфайли рус тили ўқитувчимиз Клара Евсеевна Чернишева кечамизга кела олмади. Ҳамма жамулжам бўлганидан беҳад хурсанд бўлсак ҳам, кўнглимизнинг аллақаери увишиб турганлигини аниқ ҳис этардик. Бу бежиз эмасди, албатта. Ўқитувчимиз бизларга жуда меҳрибон ва ўта меҳнатсевар эди. У мактабимизга шаҳардан қатнарди. Лекин ҳеч қачон уйига шошилмасди. Биз ҳамма дарслардан кейин ҳам, кечки пайт ҳам Клара опамизни мактабдан топардик. У тушунмаганларимизни эринмай тушунтирар, ҳеч кимни камситмас, ҳамма болаларни бирдек ҳурмат қилар эди.

Ўша вақтлардаёқ у бизда рус тилига чинакам меҳр уйғота олди. Синфдошларимиздан айримлари 9, 10-синфларда рус тилида эркин гаплашадиган, баъзи ҳикоя, текстларни ўзбекчага бемалол таржима қила оладиган бўлиб қолдилар.

Кейинчалик ҳам тенгдошларимиз қаерда бўлишмасин, олий ўқув юртларидами, колхозда, заводда ёки ҳарбий хизматдами Клара Евсеевнадан алоқаларини узмадилар. Ҳозир меҳрибон ўқитувчимиз пенсияда. Тошкентнинг Қорақамиш массивида ҳаёт кечиряпти. Яқинда бир группа ўртоқларимиз билан бутун синфдошларимиз номидан жонкуяр педагогимизни бориб кўрдик. Унга юбилей даврасида топширилмаган бир даста гулимизни топширдик. Муаллимамизнинг боши осмонга етди. Меҳнати зое кетмаганлигидан қалби ҳаяжонга тўлиб, кўзларида севинч ёшлари қалқиди.

Ҳақиқатан ҳам чин меҳр ҳеч қачон сўнмас экан.

ҲАММАСИ АЁЛЛАР УЧУН

ТОШКЕНТ парфюмерия фабрикаси коллективи ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилини муваффақиятли якунлаб, пландан ташқари 356 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди.

Меҳнатсевар коллектив беш йилликнинг зарбдор якунловчи йилини ҳам муваффақиятли бошлади. Улар январь ойи планини муддатидан илгари бажариб, қўшимча 97 минг сўмлик парфюмерия-косметика буюмлари тайёрладилар.

Фабрикада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ассортиментини кўпайтиришга ҳам эътибор кучайтирилди. Ҳозирнинг ўзида бу ерда 110 дан ортиқ турли хилдаги атир-упалар тайёрланмоқда. Биргина 1984 йилда «Тоҳир ва Зуҳра», «Тўйга» парфюмерия наборлари, «Ялла», «Восточная» духилари — жами 7 хил янги маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилган эди. Бу йил ҳам фабрикада 7 хил янги парфюмерия-косметика буюмлари тайёрлана бошланади.

Фабрикада шу кунларда тежамкорлик ҳаракати ҳам жонланиб бормоқда. Ҳамма гап шундаки, ишчи-хизматчилар йил давомида икки кун тежалган хомашё ва ресурслар ҳисобига меҳнат қилишга аҳд этишган. Бунинг учун 20 минг киловатт-соат электр энергияси, 21 минг сўмликка яқин материал ва хомашёлар тежалиши керак. Ана шу кўрсаткичга эришилсагина социалистик мажбуриятнинг асосий бандларидан бири муваффақиятли бажарилади — йиллик планга қўшимча 300 минг сўмлик маҳсулот савдо тармоқларига етказиб берилади.

А. ҲАКИМОВ.

Булар сиздан миннатдор

ҚУВОНЧИМИЗ ЧЕКСИЗ

Тошкент медицина институти 2-клиника касалхонасига қарашли ассимлит касалликларини даволаш республика марказининг бошлиғи Абдувоҳид Тошпўлатов ўзининг ҳалол меҳнати, жонкуярлиги билан кишилар ҳурмат-эътиборини қозониб келмоқда. У 15 йилдирки, ўз соҳасида фидокорлик билан ишлаб, катта тажриба орттирди. Суяк ҳасталигига учраганларга шифо бахш этишнинг 16 турини қўллашга эришди. Шу соҳа бўйича тадқиқотлар олиб бориб, 1982 йилда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Н. Шоматов раҳбарлигида кандидатлик диссертациясини ёқлади.

Бу касалхонада беморлар ҳурматини қозонаётган нажоткорлар анчағина. Кишиларнинг тезда соғайиб, тинч меҳнат қучоғига қайтишида Т. Искандаров, Т. Федосеева, А. Брагина, Л. Циганова каби жарроҳлар, Ш. Деҳқонова, М. Мирсаидова, М. Иброҳимова сингари ҳамшираларнинг ҳиссаси катта бўлмоқда.

— Мен оёқ оғриғига учраганлигимга ўн йилдан ошди. Айниқса, кейинги уч йил энг азобли йиллар бўлди, — дейди ховостлик Зулхумор Эшонқулова, — тузалишдан бутунлай умидимни узгандим. Чунки илгари ҳам шу дард билан касалхоналарда ётган, қайта-қайта операциялар қилинган эдим. Лекин натижа умидли бўлмаганди. Мана шу даргоҳга келдиму шифо топдим. Врач А. Тошпўлатов оёғимни қайта операция қилиб, мени ҳаётга қайтарди. Оғир хасталикдан халос бўлдим, унга чин дилдан раҳмат дейман.

Навоий шаҳридан келган Зебуннисо Ҳасанова ҳам моҳир шифокордан беҳад миннатдор. Мен ғоят хурсандман, дейди у, ўз соҳасининг устаси, меҳрибон врач Абдувоҳид Тошпўлатовга чин дилдан ташаккур айтаман.

Шифокор шаънига илиқ сўзларни баён қилган кишилар кўп. Тошкент шаҳар Ҳамза район Наримонов кўчасида истиқомат қилувчи Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, иккинчи группа инвалиди Х. Мажидов, Сирдарё шаҳридан педагог Н. Исломова, ветеранлар Н. Мусатов, Х. Холматов, В. Хегай, Х. Тўрабоев, бекободлик З. Юнусовалар ана шулар жумласидандир.

Х. ТОЖИМАТОВ.

РАҲМАТ!

Қаттиқ оғриқ туфайли «Главташкентстрой»га қарашли касалхонага келтирилганимда кўзимга дунё қоронғу кўринарди. Лекин терапевт врач В. Н. Зикина бошчилик қилаётган бўлим шифокорлари туфайли яна оёққа турдим. Вера Николаевна фақат дори-дармонлар билангина беморларни даволаб қолмайди. У очиқ кўнгиллиги, хушмуомалалиги билан чинакам нажоткор эканлигини кўрсатди. Биз терапия бўлимининг Ф. Саидвалиева, Ф. Мирзакаримова, М. Исломова, В. Лазерева каби ҳозиржавоб ҳамшираларидан ҳам беҳад хурсандмиз.

А. ЮСУПОВ,
Тошкент шаҳри.

ИҚТИДОРЛИ ОЛИМ, АДАБИЁТШУНОС

ТЎЙХАТ ЎРНИДА

АДАБИЁТ ва санъатда ленинча йўлни ўтказишда қатъий принципиаллик билан жонбозлик кўрсатиб келаётган фидойи адабиётшунос олимларимиздан бири Ҳафиз Абдусаматовдир. Унинг адабиёт ва санъатнинг муҳим масалаларига бағишланган ўнлаб монографиялари, юзлаб рисола ва мақолалари шу фикримизга ёрқин далил бўла олади. Олим фаолиятининг яна бир қирраси борки, буни кўпчилик билмаслиги ҳам мумкин, лекин аслида ўша қиррасиз ижодкор сиймосини тўла-тўкис ва яққол тасаввур қилиб бўлмайди. У ҳам бўлса бўлажак китоб қўлёзмалари ва янги спектаклларнинг муҳокамаларида адабиётшунос ва санъатшунос олимнинг иштирокидир.

Пьеса ёзилиб, то спектакль тарзида томошабинларга етиб боргунча кўп муҳокамалардан ўтади. Бунда спектаклнинг жамоатчилик кўриги ва муҳокамаси энг масъулиятли босқич ҳисобланади. Уни яратган бутун ижодий коллектив — автор, режиссёр, рассом, актёрлар, қолаверса, саҳна ишчисидан тортиб то ёритувчига қадар ҳаяжонланиб туради: қани, ким нима деркин, асарга қандай баҳо беришаркин, томошабинларга кўрсатиш учун рухсат берилармикин ёки тузатиш, қайта ишлаш ёки бўлмаса айрим эпизодларни олиб ташлаш талаб этиларmикин? Албатта, кўпчиликдан турли-туман фикрлар айтилиши, ўринли-ўринсиз истаклар, ўзидан келиб чиққан ҳолда билдирилган мулоҳазалар ҳам бўлиши турган гап. Ана шунда билимдон мутахассиснинг ҳакамлиги жуда асқотади! Ҳафиз Абдусаматовни адабиёт ва санъат соҳаларида ана шундай билимдон ҳакамлардан бири деб бемалол айта оламиз. Қарийб ўттиз беш йилдирки, Тошкент театрларида саҳналаштирилган деярли барча спектаклларнинг жамоатчилик муҳокамаларида у фаол иштирок этмоқда, уларнинг томошабинларга янада пухта ҳолда тақдим этилишига, янада узоқроқ яшаб қолишига муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Зотан, илм ва ижод аҳлининг асарларнинг жамоатчилик муҳокамаларида фаол иштироки жуда зарурдир. Ўртоқ К. У. Черненко СССР Ёзувчилар союзининг 50 йиллигига бағишланган юбилей пленумида таъкидлаб ўтганидек, ҳамма мулоҳазалар олдин айтилгани, барча таклифлар аввал ўртага ташлангани маъқул. Ана шунда саёз ва жўн асарларнинг китобхон ва томошабинга тақдим этилишининг олди олинади. Санъат ва адабиётдаги саёзлик ва мужмалликка қарши қатъият ва принципиаллик билан курашишимиз керак. Чунки коммунистик партиявийлик ва халқчиллик совет адабиёти ва санъатининг асосий принципларидандир ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.

...1968 йил декабрь ойининг охирларида Ҳамза номидаги Ўзбек давлат академик драма театри драматург Уйғуннинг «Парвоз» асарини саҳналаштирди. Спектакль ҳақида мунозара қизиб кетди, ҳатто уни билиб-билмай, тушуниб-тушунмай рад этиш даражасига бориб етган нотиқлар ҳам бўлди. Чунки «Парвоз»да турмушимиздаги жуда муҳим муаммолар дадиллик билан кўтариб чиқилган эди, парвозимиз янада юксак бўлиши учун тўсқинлик қилаётган нуқсонлар фош этилган эди. Ана шунда спектаклни қатъият билан ҳимоя қилган олимларимиздан бири Ҳафиз Абдусаматов бўлди. У киши ўз фикрини ҳаётий мисоллар келтириш, спектаклга унинг жанри ва драматургия табиатидан келиб чиқиб баҳо бериш зарурлигини таъкидлаш билан исботлади.

«Парвоз» билан боғлиқ бу воқеани айтишдан мақсадимиз шуки, Уйғун каби Ҳафиз Абдусаматов ҳам узоқни кўра олгандир. Олим фаолиятидан бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин. Саид Аҳмаднинг «Келинлар қўзғолони»ни қаттиқ туриб ҳимоя қилганлардан бири ҳам Ҳафиз Абдусаматов бўлди. У сатира ва юмор жанрининг чуқур билимдонларидан бири ҳисобланади. У ўзбек совет сатираси муаммоларига бағишлаб бир неча монографиялар ёзган, «Ўзбек совет адабиётида сатира» деган мавзуда докторлик диссертациясини ҳимоя қилган.

Ҳафиз Абдусаматов илмий фаолиятининг катта қисмини атоқли драматург Комил Яшин драматургиясига бағишлаган десак янглишмаймиз. Чиндан ҳам у яшиншуносликка катта ҳисса қўшиб келаётир. Олимнинг катта илмий-ижодий ва жамоатчилик фаолияти партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. У Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби фахрий унвонига, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотига сазовор бўлди. Етук ва билимдон олимимизни муборак 60 ёши билан чин юракдан табриклар эканмиз, унга янада юксак парвоз тилаймиз.

Абдуқаҳҳор
ИБРОҲИМОВ.

СПОРТ

МАЙДОНДА ЁШЛАР

Пойтахтимизда ёшлар ўртасида замонавий бешкураш бўйича республика биринчилиги ўтказилмоқда. Унда республика кўнгилли спорт жамиятлари терма командалари қатнашмоқда. Қиличбозлик ва сузиш мусобақалари якунланди. Қиличбозлар баҳсида тошкентлик пахтакорчи Эвген Яруллин чемпионлик шарафига муяссар бўлди. Унинг командадоши Вячеслав Шепеткин 300 метрга эркин усулда сузишда 3 минут 42 секунд натижа кўрсатиб, рақибларидан анча ўзиб кетди ва биринчи ўринни олишга муваффақ бўлди. Замонавий бешкураш бўйича мусобақалар давом этмоқда. «Пахтакор» республика кўнгилли жамиятининг спортчилари умумкоманда ҳисобида пешқадамлик қилишаяпти.

«ПАХТАКОР» ХОТИРАСИ УЧУН

Тошкент шаҳри, Тошкент ҳамда Наманган областлари спорт базаларида «Пахтакор» командаси хотираси учун анъанавий турнир бўлиб ўтмоқда. Унда СССР чемпионатининг биринчи ва иккинчи лигаларида қатнашадиган футбол командалари иштирок қилишмоқда. Иккинчи турда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Динамо» (Самарқанд) — «Хива» — 1:4; «Соҳибкор» — «Хонқа» — 0:0; «Янгиер» — «Целинник» (Тўрткўл) —0:0; «Нефтяник» (Фарғона) — «Касансаец» (Наманган) — 4:0; «Автомобилист» — (Термиз) — «Шаҳрихончи» — 3:1; Кеча учинчи тур ўйинлари ўтказилди.

ЧЕТ ЭЛ АХБОРОТИ

КАТТА МУВАФФАҚИЯТ

КОЛОМБО. (ТАСС). Шри Ланкада гастролларини бошлаган ўзбек артистларининг концерти бу ерда катта муваффақият билан ўтди. «Жон де Сильва мемориал холл» театрининг кенг залини лиқ тўлдирган томошабинлар «Ялла» вокаль-чолғу ансамблини, А. Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрининг ўзбек миллий рақсларини намойиш этган солистлари Лора Содиқова билан Гули Тошбоевани қизғин кутиб олдилар. Доирада ўзбек куйларини ижро этган Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Одил Камолхўжаевни давомли қарсаклар билан олқишладилар.

Концертда дипломатик корпус аъзолари, Шри Ланка маданият министрлиги вакиллари қатнашдилар.

Ўзбекистонлик артистлар Шри Ланканинг бир қатор шаҳарларида гастроллар ўтказганидан кейин Мальдив Республикаси, Непал ва Бангладешга борадилар.

АФҒОН ИНҚИЛОБИНИНГ ДУШМАНЛАРИ

«ОҚ КИТОБ» ҚОРАЛАЙДИ

Америка Қўшма Штатларининг Вьетнамга интервенцияси барбод бўлгандан сўнг океан ортидаги стратеглар 70-йилларда Ўрта Шарқ, Жанубий Осиё ва Ҳинд океани районларига эътиборларини кучайтирдилар. Диего-Гарсия оролида АҚШ ҳарбий базасининг жадал қурилиши, «тез ҳаракат қилувчи кучлар» учун таянч пунктларининг ташкил этилиши, Покистон территориясидан туриб Афғонистонга эълон қилинмаган уруш олиб борилиши — буларнинг ҳаммаси Вашингтоннинг бу ерда ҳарбий-сиёсий ҳукмронликка эришишга, СССРга қаратилган ўз стратегик кучларини жойлаштиришга бўлган интилишини кўрсатиб турибди.

Бу Афғонистон Демократик Республикаси ташқи ишлар министрлиги матбуот ва ахборот бўлими томонидан нашр этилган «Оқ китоб. Покистоннинг афғон инқилобига қарши қўпорувчилик ҳаракатлари» китобида аниқ далиллар асосида исботлаб берилган. Умуман, Покистон афғон аксилинқилобчиларининг асосий уясига, Америка империализми ва унинг иттифоқчилари мақсадларини амалга ошириш марказига айланиб қолган. АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг Раиси Б. Кармал Афғонистон Халқ Демократик партияси ташкил этилганлигининг 20 йиллигига бағишланган тантанали мажлисда сўзлаган нутқида шундай деди: «Деярли ҳар кун Рейган маъмурияти, Пекин, қатор реакцион режимларнинг Покистонга ҳарбий қурол-аслаҳа етказиб беришлари тўғрисида янги-янги маълумотлар олинмоқда. Бу «ёрдам»ни кимга қарши қаратиш мўлжалланмоқда? Бунинг жавоби равшан. Шу ерда, Осиё марказида империализм ва регионал реакция ўз таъсир кучларининг марказини вужудга келтириш ва инқилобимизни бўғиб ташлашга ҳаракат қилмоқдалар».

«Оқ китоб»да Покистон ҳукмрон доираларининг афғон давлатига душманларча муносабатда бўлиши рад этиб бўлмайдиган далиллар асосида фош этилади. Зиёул Ҳақнинг ҳарбий диктаторлик режими Покистон территориясини чинакамига агрессия ўчоғига айлантирди. Бу мамлакат территориясида ҳозир аксилинқилобчи кучларнинг ваколатхоналари ва штаб квартиралари очиқ-ойдин фаолият кўрсатмоқда. Покистонда қўпорувчилар ва террорчилар тайёрлаш бўйича юздан кўпроқ марказ ва базалар ташкил этилган.

Афғон инқилобига қарши курашга Америка империализми бошчилик қилмоқда. Вашингтон «афғон қочоқларига ёрдам», деб аталган сохта баҳонани рўкач қилиб, Афғонистонга қарши эълон қилинмаган урушга жуда катта маблағлар сарфлаяпти. Бу «ёрдам» кўлами тўғрисида турли тахминлар бор: йилига 85, 125 ва ҳатто 300 миллион доллар сарфланмоқда. «Вашингтон пост» газетасининг гувоҳлик беришига кўра эса бу маблағнинг аниқ миқдорини «сир сақлашмоқда». Ҳеч шубҳа йўқки, ҳақиқатда бу «ёрдам» миқдори юқорида тилга олинганидан анча кўпдир. Ана шу миқдорда маблағ ажратган империалистлар аксилинқилобчиларга тўғридан-тўғри буйруқ ҳам берадилар. Жумладан, АҚШ вице-президенти Ж. Буш 1984 йил май ойида Пешовар яқинидаги душманлар лагерларидан бирида нутқ сўзлаб, «қаршилик кўрсатишни давом эттириш зарурлиги»ни талаб этди.

Шундай қилиб, Покистон ўз миллий манфаатларига хилоф равишда регионда Америка империализмининг жандарми вазифасини бажармоқда. Америка Қўшма Штатлари эса Афғонистон миллий-озодлик ҳаракати ва прогрессив демократик кучларига қарши қаратилган ҳатти-ҳаракатларни бошқариб турибди. «Оқ китоб»да империалистлар ва улар шерикларининг бу кирдикорлари фош этиб ташланган.

Х. УМАРОВ.

ВАШИНГТОННИНГ АЙБИ БИЛАН

МЕХИКО. (ТАСС). Марказий Америкадаги тангликни бартараф этиш тўғрисидаги ҳужжат — «Тинчлик акти»нинг имзоланиши Вашингтоннинг айби билан барбод бўлмоқда, деб ёзади Мексикада чиқадиган «Эксельсиор» газетаси.

«Тинчлик акти»ни контадор группасидаги тўрт мамлакат (Венесуэла, Колумбия, Мексика ва Панама) ишлаб чиққан эди. Региондаги можарони ҳал этиш соҳасида шу мамлакатлар сарфлаётган куч-ғайратларни кўпгина давлатлар ва мўътабар халқаро ташкилотлар қўллаб-қувватламоқдалар.

«Эксельсиор» газетасининг Вашингтондаги мухбири уқтириб ёзишича, ўтган йилнинг кузида «Тинчлик акти» имзолаш учун тайёр бўлган бир пайтда Рейган маъмурияти Марказий Америкадаги уч мамлакат — Коста-Рика, Сальвадор ва Гондурасга шу ҳужжатга АҚШнинг дидига ёқадиган бир қанча тузатишлар киритишни «тавсия» этди. Шу мамлакатларнинг ҳукмдорлари Вашингтоннинг буйруғига бўйсуниб контадор группасига тақдим этган «ўз» лойиҳасида шу группанинг Марказий Америкадаги можароли вазиятни сиёсий воситалар билан ҳал этиш соҳасидаги кўп ойлик куч-ғайратларини бутунлай чиппакка чиқардилар.

ЭРОН - ИРОҚ ФРОНТИДА

БАҒДОД. (ТАСС). Ироқ бош ҳарбий қўмондонлиги вакилининг маълум қилишича, Ироқ ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари Форс кўрфезида Эроннинг Харк ороли районида «денгиздаги катта нишонга» зарба берганлар. Ўтган кунлар мобайнида Ироқ авиацияси Басрадан шарқдаги участкада Эрон қўшинлари тўпланган районга 93 марта жанговар учиш қилган. Душман армияси ва техникасига талофот етказилган. Вертолётлардан отилган ўқлар билан пиёдаларнинг бир неча пана жойлари яксон қилинган.

НИКОСИЯ. (ТАСС). Эрон ИРНА ахборот агентлигининг хабар қилишича, фронтнинг ғарбий участкасидаги Сумар, Касре-Ширин ва Меймак районларида жанглар ва тўп отишмалари бўлган. Душман ўлганлар ва ярадорлар бўлиб юзга яқин киши йўқотган. Ироқнинг битта танки ва бешта бронетранспортери сафдан чиқарилган, 25 мустаҳкамланган позициялари ва кузатиш пунктлари йўқ қилинган. Мажнун ороллари районида Ироқ қўшинларининг ҳужумлари даф этилган.

◆ Исроил босқинчилари Ливандаги зўравонликларини давом эттирмоқдалар. Улар Ал-Бир шаҳрида, Иордан дарёсининг ғарбий соҳилидаги Ал-Амри, Ад-Духайш лагерларидаги фаластинлик қочоқлар лагерларида, шунингдек, қатор бошқа аҳоли пунктларида комендантлик соатини жорий этдилар. Кўплаб фаластинликлар қамоққа олинди. Суратда: исроиллик патруллар Ад-Духайш кўчаларида.
АП—ТАСС телефотоси.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ЧОРДОҚДАН ЧИҚҚАН ҚЎЛЁЗМА

Тбилисилик профессор В. Аладашвили янги квартирага кўчиб ўтаётиб буюмлар орасидан бобосининг қўлёзма даволаш китобларини топиб олди. У XVI асрга мансуб тиббий асарнинг тўла тексти бўлиб чиқди.

Китобдаги 500 дан ортиқ саҳифада, асарнинг муқаддимасида айтилишича, бошдаги соч илдизидан оёқ тирноғининг учигача ҳамма органлар касалликларига диагноз қўйиш ва уни даволаш баён қилинган. Асар автори ўша замон медицинасининг ҳамма масалаларига доир ҳақиқатда энциклопедик маълумотлар йиққан.

Медик профессор қадимги қўлёзма устидан ишлаб, уйда фойдаланиш учун замонавий медицина қўлланмаси яратиш фикрига келди ва «Оилавий медицина» деган китоб ёзди. Бу китоб яқинда босилиб чиқди.

Я. СУДАКОВА,
ТАСС мухбири.
Тбилиси.

ҚОРОВУЛ КЎЗГУ

Бу кўзгу одамни «кўриши» биланоқ товуш ва нур сигнализацияси ишга тушади. Чунончи ҳатто тим қоронғиликда ҳам шу ҳодиса рўй беради.

У қандай қилиб ишлайди? Ўзига хос қоровулга айлантирилган кўзгунинг сигнал бериши учун бирон тасвирни акс эттириши мутлақо талаб қилинмайди. Унинг вазифаси — тирик организм иссиқлик сиғими ушлашдан, аниқроқ қилиб айтсак, тирик организмдан чиқадиган ультра қизил нурни ушлашдан иборатдир. Ботиқ нуқра кулча шу нурни алоҳида сезгир материалдан ишланган детекторга йиғади. Шу ерда электр импульслари вужудга келиб, қўнғироқ ҳам, ўчиб ёнадиган лампалар ҳам шу импульслар воситасида ишлайди.

Қурилма Латвия давлат университетида ишлаб чиқилган. Авторларнинг фикрича, у бинонигина эмас очиқ ҳаводаги чорроқ участкаларни ҳам қўриқлай олади. Бу ғалати кўзгудан электр энергиясини тежашда ҳам фойдаланиш мўлжалланади. Масалан, уйдаги чироқни одам кирганда ёнадиган ва чиқиб кетганда ўчадиган қилиш мумкин.

С. ШПУНГИН,
ТАСС мухбири.
Рига.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

19-26 февраль КУНЛАРИ
БУТУНИТТИФОҚ КОНКУРСЛАРИ ЛАУРЕАТИ
ВА ХАЛҚ МУЗИКАЛАРИ
ХАЛҚАРО ФЕСТИВАЛИ
ЛАУРЕАТИ «ҚАРАГОД» ФОЛЬКЛОР
АНСАМБЛИ.
РСФСРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ
ВЛАДИМИР ВИНОКУР
иштирокида

ЭСТРАДА ПРОГРАММАСИ

Томошалар 19, 20, 21, 25 февраль кунлари соат 17 ва 20.00 да; 22, 23, 24, 26 февраль кунлари соат 14, 17 ва 20.00 да бошланади.

Билетлар «ЮБИЛЕЙ» Марказий спорт зали ва «Узбекконцерт» кассаларида сотилмоқда.

«ЮБИЛЕЙ» Марказий спорт зали кассалари соат 11 дан 20.00 гача, «Узбекконцерт» кассалари эса соат 15 дан 20.00 гача ҳар куни ишлайди.

46-07-53, 46-03-12 телефонлари бўйича справкалар олиш мумкин.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

27 ФЕВРАЛДАН БОШЛАБ
МОСКВА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

(2 бўлимдан иборат)

Томошалар ҳар куни соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16 ва 19.00 да, якшанба кунлари соат 13, 16 ва 19.00 да бошланади.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Касса соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.
Олдиндан билет сотиш кассаси очилган.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг
РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-КУРС КОМБИНАТИ
1985 ўқув йилига

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг республика ўқув-курс комбинати савдонинг қуйидаги соҳалари бўйича мутахассислар тайёрлайди.

Барча профилдаги озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат (саноат) товарлари бўйича юқори малакали контролёр-кассир ва сотувчилар.

Бу группаларга 17 ёшдан 25 ёшгача бўлган ўрта маълумотлилар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ўқиш муддати—6 ой.

Бу группаларни тугатганларга «контролёр-кассир» ёки «сотувчи» малакаси берилади.

Озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат (саноат) товарлари бўйича кичик сотувчилар тайёрлайдиган группаларга тугалланмаган ўрта (8—9-синф) маълумотли 15 ёшдан 25 ёшгача бўлганлар ҳам кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати—8 ой.

Бу группаларни тугатганларга «кичик сотувчи» малакаси берилади.

Контролёр-кассир ва кичик сотувчилар группаларига қабул қилинган барча тингловчиларга ҳар ойда 54 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади.

Шунингдек, ошпазлар тайёрлайдиган группаларга ҳам тингловчилар қабул қилинади.

Бу группаларга ўрта маълумотли ва тугалланмаган ўрта (8, 9-синф) маълумотли 15 дан 25 ёшгача бўлганлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ошпазлар тайёрлайдиган группаларда ўқиш муддати—11 ой.

Қабул қилинганларга ҳар ойда 54 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади.

Контролёр-кассир, кичик сотувчи ва ошпазлар тайёрлайдиган группаларда ўқиш ҳар бир группани комплектланиши билан бошланади.

РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-КУРС КОМБИНАТИНИНГ БАРЧА ГРУППАЛАРИГА ЎЗБЕКИСТОН ШАҲАРЛАРИДА ЯШАЙДИГАНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Республика ўқув-курс комбинатининг барча группаларига ҳужжатлар қабул қилиш, шунингдек, группаларда ўқиш бутун йил давомида, узлуксиз равишда олиб борилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

ЎҚИШ РУС ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Тингловчилар шаҳарнинг янги яхши савдо корхоналарида — Тошкент Бош универсал магазини — ГУМда, Республика конторасига қарашли «Гастроном» магазинларида ҳамда ресторан ва умумий овқатланиш трестларининг илғор корхоналарида ишлаб чиқариш таълими (практикаси)ни ўтказадилар.

Ўқув курс комбинатининг барча группаларига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), турар-жойдан справка, таржимаи ҳоли, 286 формадаги медицина справкаси, 3x4 см. катталикдаги 3 ёки 6 та фотосурат, характеристика, давлат савдоси ташкилотларидан йўлланма.

Республика ўқув-курс комбинатининг адреси: 700173, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Акмал Икромов райони, Бобур кўчаси, 3-уй (телефон: 78-44-30, 13, 70 автобусларнинг «Тез медицина ёрдами касалхонаси» бекати, 4 ва 9 трамвайларнинг «Чопон-ота» бекати).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.50 — Концерт. 10.30 — Мен бутунлай келдим. Бадиий фильм. 11.45 — Концерт. 12.20 — Ҳужжатли фильм. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Илмий-оммабоп фильм. 16.05 — Қорақалпоғистон АССР санъат усталарининг концерти. 16.40 — Подмосковьенинг агросаноат комплекси. 17.10 — Рус тили. 17.40 — Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар. 18.40 — Ҳамдўстлик. 19.10 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Кичик концерт. 19.50 — КПСС XXVII съездини муносиб кутиб оламиз. 20.20 — Бешинчи қатордан учинчи. Бадиий фильм. 21.30—Время. 22.15 — Останкино концерт студиясида «Камалак» халқ ижодиёти телевизион программалари VI халқаро фестивалининг очилиши. 23.40 — Дунё воқеалари.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Кинопрограмма. 11.30 — Ўқув программаси. 12.00 — Санъат ғунчалари. 12.30 — Ўқув программаси. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильмлар. 18.45 — Ўзбекистон комсомолининг 60 йиллигига. 19.15 — Халқ номзодлари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Тошкент трактор заводи: реконструкция муаммолари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Композиторлар съезди олдидан. 21.30— Время. 22.15 — Дунё воқеалари. 22.45 — Ленинградликлар — жигарбандларим. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II . 9.00—16.05 — МОСКВА-II. 18.20— Ўқув программаси. 18.45 — Музикали телефильм. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Браслет-2. Бадиий фильм. 21.30 — МОСКВА-II.

Тошкент область санитария-эпидемиология станцияси коллективи станциянинг собиқ ходими, пенсионер, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси
Солиҳ Саидович ОБИДОВнинг
вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/ "Ташкентская правда" /
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

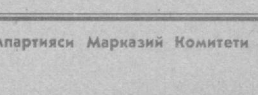

Редактор қабулхонаси—325351; редактор ўринбосарлари—335885; 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши—325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; пропаганда—325556; совет қурилиши—325645; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; адабиёт ва санъат—325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354; фельетонлар—325556; фотомухбир—325894.

Р. 12079 А. 1642. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12